



Процедура

# СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ

FSC-PRO-60-006b V2-0 UKR



<b>Назва:</b>	Система оцінювання ризику
<b>Код документа</b>	FSC-PRO-60-006b V2-0 UKR
<b>Дати:</b>	<b>Дата затвердження:</b> 31 травня 2024 року
<b>Часові межі:</b>	<b>Дата закінчення перехідного періоду:</b> Не застосовується
<b>Контактні дані для коментарів та зауважень:</b>	FSC International - Відділ ефективності та стандартів Adenauerallee 134 53113 Бонн Німеччина  <b>Телефон:</b> +49 -(0)228 -36766 -0 <b>Факс:</b> +49 -(0)228 -36766 -65 <b>Електронна пошта:</b> psu@fsc.org

## Контроль версій

**Дата публікації:** 1 July 2024

**Дата набуття чинності:** 1 July 2024

Версія	Опис	Дата
V1-0	Початкова версія.	Листопад 2014
V2-0	Основні зміни, спрямовані на спрощення процедури відповідно до вимог " <u>Політики щодо асоціації FSC-POL-01-004</u> " та Регламенту Європейського Союзу щодо продукції, не пов'язаної зі знелісненням (ЄС) 2023/1115 (EUDR).	Травень 2024

© 2024 Forest Stewardship Council, A.C. Всі права захищені  
FSC® F000100

Ви не маєте права розповсюджувати, змінювати, передавати, повторно використовувати, відтворювати, публікувати або використовувати матеріали, захищені авторським правом, з цього документа в публічних або комерційних цілях без письмової згоди видавця. Ви маєте право переглядати, завантажувати, роздруковувати та розповсюджувати окремі сторінки цього документа виключно з інформаційною метою.

## ВСТУП

Ця процедура визначає вимоги до процесу та змісту розробки, перегляду та оновлення FSC Оцінок ризику. При розробці поточної версії керувалися FSC Стратегією щодо продукції FSC Міх та контрольованої деревини, <FSC-POL-01-007 Політика щодо реагування на перетворення>, Регламентом Європейського Союзу щодо продукції не пов'язаної зі знелісненням (ЄС) 2023/1115 (EUDR),<sup>1</sup> та <FSC-POL-01-004 Політика щодо асоціації>.

У документі <FSC-PRO-60-006b Система оцінювання ризику> описано два типи процесів, які можуть бути використані для розробки або перегляду FSC оцінки ризику, а саме: централізований або основний тип процесу. Централізований процес може бути проведений FSC або організацією, що є учасником Альянсу з інформації про ризики - RIA<sup>2</sup> (далі - "відповідальна організація"), шляхом дотримання вимог до процесу, викладених у цій процедурі. Основні процеси проводяться через Робочу групу, збалансовану за палатами, і відповідають вимогам процесу, зазначеним у <FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн>, з рівним представництвом поглядів соціальних, екологічних та економічних палат членів FSC.

ПРИМІТКА: <FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн> наразі перебуває на стадії перегляду. Затверджену версію планується опублікувати 1 липня 2025 року. Вимоги до процесу, що містяться в <FSC-PRO-60-006b Система оцінювання ризику>, узгоджені з вимогами до процесу в <FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн>.

---

<sup>1</sup> Джерело: Регламент (ЄС) 2023/1115 Європейського Парламенту та Ради про надання на ринку ЄС та експорт з ЄС певних товарів і продукції, пов'язаних зі знелісненням та деградацією лісів, та про скасування Регламенту (ЄС) № 995/2010.

<sup>2</sup> Для отримання додаткової інформації про Альянс з інформації про ризики, будь ласка, перейдіть за наступним посиланням: <https://www.riskinformationalliance.org/>

## ЗМІСТ

### Вступ 3

### Зміст 4

### Мета 6

### Сфера застосування 6

### Посилання 7

### Терміни та означення 8

### Скорочення 14

### Вимоги до процесу розроблення та перегляду оцінок ризику 15

### Частина I: Загальні відомості 15

#### 1 Загальні аспекти 15

#### 2 Залучені сторони 15

### Частина II: Вимоги до розробки та перегляду 20

#### 3 Реєстрація процесу 20

#### 4 Складання проекту 20

#### 5 Консультації 21

#### 6 Прийняття рішень 22

### Частина III: Підтримка 23

#### 7 Публікація та впровадження 23

#### 8 Моніторинг та перегляд 23

### Зміст оцінки ризику 24

### Частина IV: Загальні вимоги 24

#### 9 Загальні аспекти 24

### Частина V: Оцінювання ризику 25

#### 10 Визначення сфери застосування 25

#### 11 Збір та оцінка інформації 25

#### 12 Визначення типів джерел 26

#### 13 Визначення ризику 27

#### 14 Встановлення заходів зниження ризику 29

### Частина VI: Вимоги щодо конкретних індикаторів 30

15	Особливі для збереження цінності (ОЦЗ, НСВ)	30
16	Перетворення та деградація лісів	33
17	Генетично модифіковані організми (ГМО)	34
<b>Частина VII: Індикатори для оцінювання ризику</b>		<b>35</b>
<b>ДОДАТОК 1: Групи зацікавлених сторін, з якими необхідно провести консультації в процесі оцінювання ризику</b>		<b>58</b>
<b>ДОДАТОК 2: Приклади оцінки ризику з урахуванням геополітичного масштабу та типів джерел</b>		<b>60</b>

## МЕТА

Метою цієї процедури є встановлення вимог для забезпечення послідовного та надійного оцінювання ризику при отриманні матеріалу з певних територій постачання. У контексті сертифікації FSC вона стосується постачання деревини та/або недеревинної лісової продукції (НДЛП) відповідно до "Вимог до постачання FSC-контрольованої деревини" (FSC-STD-40-005 Requirements for Sourcing FSC Controlled Wood). НДЛП, які можуть бути включені до сфери оцінювання ризику, обмежуються бамбуком і НДЛП, похідними від дерев (наприклад, корок, смола, кора, гума/латекс).

## СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Ця процедура застосовується до розробників FSC оцінок ризику. Вона визначає наступне:

- a) Етапи процесу та вимоги до розробки та перегляду оцінок ризику за допомогою централізованого типу процесів;
- b) Вимоги щодо підтримання для всіх оцінок ризику, незалежно від типу процесу;
- c) Вимоги для визначення ризику (тобто, "незначний ризик" або "істотний ризик"); та
- d) Вимоги до встановлення заходів зі зниження ризику для постачання матеріалу.

Частини I і II цієї процедури застосовуються до централізованих типів процесів. Частини III, IV, V, VI, VII та додатки до цієї процедури застосовуються до всіх оцінок ризику, включаючи як централізовані, так і основні типи процесів.

Частини IV, V, VI та VII цієї процедури можуть бути використані організацією для розробки розширеної оцінки ризику підприємства (ECRA) відповідно до <FSC-STD-40-005 Вимоги до постачальників FSC-контрольованої деревини> та <FSC-STD-01-004 Регуляторний модуль FSC>.

Цей документ повинен використовуватися разом з вимогами <FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн>, який містить вимоги до процесу розробки та перегляду FSC Оцінок ризику (OP) та FSC Стандартів ведення лісового господарства (CCВЛГ).

Всі аспекти цього документа вважаються нормативними, включаючи сферу застосування, дати набуття чинності та термін дії, посилання, терміни та означення, таблиці та додатки, якщо не зазначено інше та/або не позначено як приклад.

## ПОСИЛАННЯ

Наступні документи, на які зроблено посилання, є необхідними для застосування цього документа.

Для посилань без номера версії застосовується остання версія документа, на який зроблено посилання (включаючи будь-які зміни):

<b>FSC-PRO-60-006</b>	Розробка та перегляд FSC вимог до країн
	Загальний посібник з визначення особливих для збереження цінностей <sup>3</sup>
	Дослідження FSC Motion 20 щодо впливу великомасштабних лісогосподарських заходів на глобальній Півночі та Півдні
	Декларація Організації Об'єднаних Націй про права тубільних народів <sup>4</sup>
	Конвенція Міжнародної організації праці № 169 <sup>5</sup>

<sup>3</sup> Джерело: [Загальне керівництво з виявлення ОЦЗ | Мережа ОЦЗ](#)

<sup>4</sup> Джерело: [Декларація ООН про права тубільних народів | OHCHR](#)

<sup>5</sup> Джерело: [C169 - Конвенція про тубільні народи і народи, що ведуть племінний спосіб життя, 1989 р. \(№ 169\) \(ilo.org\)](#)

## ТЕРМІНИ ТА ОЗНАЧЕННЯ

Для потреб цього документа застосовуються терміни та означення, наведені в [<FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн>](#), [<FSC-STD-01-002 FSC Глосарій термінів>](#), [<FSC-STD-01-001 FSC Принципи та критерії ведення лісового господарства>](#), а також наведені нижче:

**Контрольований матеріал (Controlled material):** Матеріал, підтверджений як такий, що відповідає стандарту [<FSC-STD-40-005 Вимоги до постачання FSC-контрольованої деревини>](#) і використовується всередині організації як категорія вхідного матеріалу у FSC виробництві<sup>6</sup>.

**Перетворення (Conversion):** Тривала зміна природного лісового покриву або територій з особливими для збереження цінностями, спричинена людською діяльністю. Це може характеризуватися значною втратою видового різноманіття, різноманіття оселищ, структурної складності, функціональності екосистем або засобів до існування та культурних цінностей. Означення перетворення охоплює як поступову деградацію лісів, так і швидку трансформацію лісів<sup>7</sup>.

ПРИМІТКА: Означення перетворення застосовується після 31 грудня 2020 року.

**Знеліснення (Deforestation):** Перетворення від лісового до сільськогосподарського використання, незалежно від того, спричинений він людиною чи ні<sup>8</sup>.

**Екорегіон (Ecoregion):** Велика одиниця суші або води, що містить географічно відмінну сукупність видів, природних угруповань та екологічних умов. Межі екорегіону не є фіксованими і чіткими, а скоріше охоплюють територію, в межах якої найважливіші екологічні та еволюційні процеси взаємодіють найсильніше<sup>9</sup>.

**Ефективна охорона (Effective protection):** Ефективність охорони природи на певній території визначається на основі двох критеріїв:

- a) Якість охорони природи, а також
- b) Кількість природоохоронних заходів.

Якість охорони природи повинна бути продемонстрована законодавчо встановленою мережею природоохоронних територій, охорона яких забезпечується законом. Мережа природоохоронних територій повинна відповідати стандарту IUCN категорій 1-3 (або еквівалентних)<sup>10</sup>. Категорії IUCN 4-6 (або еквівалентні)<sup>10</sup> дозволені, якщо комерційні лісозаготівлі не проводяться в межах заповідних територій. Мережа заповідників повинна представляти всі типи лісів, наявні в країні.

ПРИМІТКА: Дотримання законодавства визначається шляхом оцінювання ризику за відповідними індикаторами.

Кількість природоохоронних територій вважається достатньою, якщо мінімальна кількість природоохоронних територій відповідає цілям Куьмін-Монреальської глобальної рамкової

<sup>6</sup> Джерело: [<FSC-STD-40-005 Вимоги до постачання FSC-контрольованої деревини>](#)

<sup>7</sup> Джерело: [<FSC-POL-01-007 Політика щодо реагування на перетворення>](#).

<sup>8</sup> Джерело: [Регламент \(ЄС\) 2023/1115 Європейського Парламенту та Ради про постачання на ринок Союзу та експорт з Союзу певних товарів і продукції, пов'язаних зі знелісненням та деградацією лісів, та про скасування Регламенту \(ЄС\) № 995/2010](#). Глосарій термінів, наведених у статті 2 Глави 1.

<sup>9</sup> Джерело: [Наземні екорегіони світу | Публікації | WWF \(worldwildlife.org\)](#)

<sup>10</sup> Джерело: [Настанови щодо застосування категорій управління охоронюваними територіями IUCN до морських охоронюваних територій | Бібліотечна система IUCN](#)



програми з біорізноманіття, встановленої Конвенцією про біорізноманіття (КБР)<sup>11</sup> для наземних екосистем, або є еквівалентною для країн, які не ратифікували КБР.

**Деградація лісів (Forest degradation):** Структурні зміни лісового покриву, що набувають форми перетворення у:

- a) первинних лісів або лісів, що природним чином відновлюються - на плантаційні ліси або інші лісисті землі; або
- b) первинних лісів - на висаджені ліси.<sup>12</sup>

ПРИМІТКА: У контексті перетворення та деградації FSC забезпечує узгодженість цієї системи оцінювання ризику з "Політикою щодо реагування на перетворення" <FSC-POL-01-007>. Це досягається за допомогою переглянутих вимог до оцінювання ризику, пов'язаного з перетворенням і деградацією лісів (як зазначено в розділі 16 цієї системи оцінювання ризику, тобто в індикаторах 55, 56 і 57), у поєднанні з вимогами до оцінювання ризику, пов'язаного з особливими для збереження цінностями (ОЦЗ) (як зазначено в розділі 15 цієї системи оцінювання ризику, тобто в індикаторах 58, 59, 60, 61, 62 і 63). Крім того, вимоги до оцінювання ризику, пов'язаного з перетворенням і деградацією лісів (як зазначено в розділі 16 цієї системи оцінювання ризику), використовують підхід, що міститься в EUDR. Це забезпечує працездатність вимог FSC щодо перетворення та знеліснення з "Політики щодо реагування на перетворення" FSC-POL-01-007 в контексті системи балансу маси.

**Заготівля (заготовлений, harvest, harvesting, harvested):** Загальний термін для позначення вилучення продукції з лісу з метою її використання; часто включає вирубування дерев; крім того, це може також включати початкову обробку (наприклад, протиерозійні заходи та обрізку) та/або вивезення лісової продукції з лісу до місця навантаження з метою транспортування в інше місце (включаючи звалювання, розкряжування та складування-штабелювання).<sup>13</sup>

**Однорідна класифікація ризику (Homogeneous risk designation):** Однорідна класифікація ризику передбачає класифікацію подібних ризику у межах найпростішої спільної сфери, яка має спільні характеристики. Це визначається насамперед наявністю інформації про ризик, що розглядається.

**Незаконно заготовлена деревина (Illegally harvested wood):** Лісова продукція, заготовлена з порушенням будь-яких законів, що застосовуються до заготівлі в даній місцевості або юрисдикції, включаючи придбання прав на заготівлю у законного власника; використані методи заготівлі та сплату всіх відповідних зборів і роялті<sup>14</sup>.

**Незайманий лісовий ландшафт (НЛЛ):** Територія в межах сучасної глобальної площі лісового покриву, яка містить лісові та нелісові екосистеми, що зазнали мінімального впливу господарської діяльності людини, площею щонайменше 500 км<sup>2</sup> (50 000 га) і мінімальною шириною 10 км (вимірюється як діаметр кола, повністю вписаного в межі території) (Джерело: Intact Forests / Global Forest Watch. Означення у глосарії наведено на веб-сайті Intact Forest. 2006-2014).

<sup>11</sup> Джерело: [COP15: Остаточний текст Куньмін-Монреальської глобальної рамкової конвенції про біорізноманіття | Конвенція про біологічне різноманіття \(cbd.int\)](#)

<sup>12</sup> Джерело: [Регламент \(ЄС\) 2023/1115 Європейського Парламенту та Ради про постачання на ринок Союзу та експорт з Союзу певних товарів і продукції, пов'язаних зі знелісненням та деградацією лісів, та про скасування Регламенту \(ЄС\) № 995/2010](#). Глосарій означень, наведених у статті 2 Глави 1.

<sup>13</sup> Джерело: На основі Лісівничого словника (XII Всесвітній лісовий конгрес, 2002)

<sup>14</sup> Джерело: <FSC-STD-01-002 FSC Глосарій термінів>

Мінімальні площі незайманих лісових ландшафтів визначаються за картами, доступними на сайті <http://intactforests.org>.

**Господарська діяльність (господарські заходи, Management activities):** Господарська діяльність включає заготівлю, переробку та торгівлю.

**Засоби верифікації (Means of verification):** Вказує, як організація, що впроваджує заходи зі зниження впливу, може продемонструвати, що вони є адекватними, оцінити їхню ефективність або зробити і те, і інше. Такі докази можуть включати записи, документи, карти, відвідування об'єктів у ході польових перевірок, а також інтерв'ю.

**Заходи зі зниження ризику (Mitigation measure):** Дія, яку організація повинна вжити, щоб знизити ризик отримання матеріалів з неприйнятних джерел.

**Природний ліс (Natural forest):** Лісова територія з багатьма основними характеристиками та ключовими елементами природних екосистем, такими як складність, структура та біологічне різноманіття, включаючи характеристики ґрунту, флору та фауну, в якій всі або майже всі дерева є місцевими видами, і яка не класифікується як плантація. "Природний ліс" включає наступні категорії:

- a) Ліс, що зазнав рубок або інших порушень, в якому дерева відновлюються або були відновлені шляхом поєднання природного та штучного поновлення з видами, типовими для природних лісів на цій ділянці, і в якому все ще присутні багато надземних і підземних характеристик природного лісу. У бореальних лісах та лісах північної помірної зони, які в природних умовах складаються лише з одного або кількох видів дерев, поєднання природного та штучного поновлення з метою відтворення лісу з тих самих місцевих видів, з більшістю основних характеристик та ключових елементів природних екосистем цієї ділянки, саме по собі не вважається переведенням у плантації.
- b) Природні ліси, які підтримуються традиційними лісгосподарськими практиками, включаючи природне поновлення або сприяння природному поновленню.
- c) Добре розвинений вторинний або самосійний ліс з місцевих видів, який відновився на нелісових територіях.
- d) Означення "природний ліс" може включати території, що описуються як лісові екосистеми, ліси та савани.

Природний ліс не включає землі, на яких не домінують дерева, які раніше не були лісом, і які ще не містять багатьох характеристик та елементів природних екосистем. Молоде поновлення може вважатися природним лісом після кількох років екологічної сукцесії (Скорочена версія, джерело: FSC-STD-01-001 V5-3)<sup>15</sup>.

**Незначний ризик (Negligible risk):** Висновок, зроблений після оцінювання ризику, що немає причин для занепокоєння, що матеріал з певної географічної зони походить з неприйнятних джерел, або що матеріал змішаний з непринятною сировиною або матеріалом іншого походження таким чином, що це не дозволяє підтвердити незначний рівень ризику, пов'язаного з походженням.

ПРИМІТКА: FSC замінює термін "низький ризик" на "незначний ризик". Термін "низький ризик" використовувався в <FSC-PRO-60-002a FSC National Risk Assessment Framework>.

<sup>15</sup> Джерело: <FSC-POL-01-007 Політика щодо реагування на перетворення>.

**Територія незначного ризику (Negligible risk area):** Територія незначного ризику - це територія, на якій рівень ризику постачання матеріалу оцінюється як незначний за результатами оцінювання ризику, описаного в "FSC-PRO-60-006b Системі оцінки ризику".

**Істотний ризик (Non-negligible risk):** Висновок, зроблений за результатами оцінки ризику, про те, що є підстави для занепокоєння, що матеріал міг бути отриманий з неприйнятних джерел або він міг потрапити в ланцюг постачання з певної географічної зони. Характер і ступінь цього ризику визначаються з метою визначення ефективних заходів щодо його зниження.

ПРИМІТКА: FSC замінює термін "визначений ризик" на "істотний ризик". Термін "визначений ризик" використовувався в <FSC-PRO-60-002a FSC National Risk Assessment Framework>.

**Територія істотного ризику (Non-negligible risk area):** Територія істотного ризику - це територія, на якій рівень ризику постачання матеріалу оцінюється як істотний за допомогою оцінювання ризику, описаного в "FSC-PRO-60-006b Система оцінювання ризику".

**Застережний підхід (Precautionary approach):** Підхід, який вимагає, щоб, коли наявна інформація вказує на те, що господарська діяльність несе загрозу серйозної або незворотної шкоди навколишньому середовищу або загрозу добробуту людей, були вжиті чіткі та ефективні заходи для запобігання шкоди та уникнення ризику для добробуту, навіть якщо наявна інформація є неповною або непереконливою, а також коли вразливість і чутливість екологічних цінностей є невизначеними. (Джерело): На основі Принципу 15 декларації Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища і розвитку, 1992 р., та Заяви про застережний принцип Конференції у Вінгспреді, 23-25 січня 1998 р.)<sup>16</sup>.

ПРИМІТКА: Під час оцінювання ризику трапляються ситуації, коли не вдається виявити жодних ознак конкретного ризику. Це не завжди означає, що ризик є незначним. У таких випадках необхідно звернути увагу на інші ознаки ризику, пов'язані з оцінюваним показником, але не зовсім співпадаючі з ним (наприклад, міжнародні індекси). Крім того, не кожне свідчення ризику автоматично призводить до класифікації ризику як істотного. Докази мають бути релевантними та надійними, щоб їх можна було розглядати як свідчення істотного ризику.

### **Масштаб, інтенсивність та ризик (MIP, Scale, intensity and risk, SIR)**

- a) **Масштаб:** Міра того, наскільки господарська діяльність або подія впливає на екологічну цінність або одиницю господарювання в часі або просторі. Діяльність з малим або низьким просторовим масштабом впливає лише на невелику частину лісу щороку, тоді як діяльність з малим або низьким часовим масштабом відбувається лише через тривалі проміжки часу.
- b) **Інтенсивність:** Міра сили, суворості або міцності управлінської діяльності або іншого явища, що впливає на характер впливу діяльності.
- c) **Ризик:** Ймовірність неприйнятного негативного впливу, що виникає в результаті будь-якої діяльності одиниці господарюванні в поєднанні з його серйозністю з точки зору наслідків<sup>17</sup>.

**Постачальник (Supplier):** Фізична особа, компанія або інша юридична особа, що надає товари або послуги організації<sup>17</sup>.

**Одиниця постачання (Supply unit):** Просторова територія з чітко визначеними межами, управління якою здійснюється відповідно до низки чітко визначених довгострокових цілей ведення

<sup>16</sup> Джерело: <FSC-STD-01-001 FSC Принципи та критерії ведення лісового господарства>.

<sup>17</sup> Джерело: <FSC-STD-40-004 Сертифікація ланцюга постачання>.

лісового господарства. Вона включає всі об'єкти і території в межах або на прилеглих до цих просторових ділянок, які перебувають під юридичним правом власності або управлінським контролем, або експлуатуються менеджером одиниці постачання чи від його імені з метою сприяння досягненню цілей господарювання.

**Традиційні народи (Traditional peoples):** Традиційні народи - це соціальні групи або народи, які не ідентифікують себе як тубільні і які стверджують права на свої землі, ліси та інші ресурси на основі давно встановлених звичаїв або традиційних занять і традиційного використання<sup>17</sup>.

ПРИМІТКА: Наведене вище означення включає лісозалежні громади з традиційними правами, які проживають у лісах або прилеглих до них територіях. Подальша конкретизація традиційних прав, які мають бути враховані в оцінці ризику, має відбуватися в процесі оцінювання ризику.

**Неоцінена територія (Unassessed area):** Територія, яка не охоплена оцінкою ризику.

## Дієслівні форми для вираження положень:

[Адаптовано з Директив ISO/IEC, частина 2: Правила побудови і формулювання міжнародних стандартів].

«Необхідно або повинно» (shall): вказує на необхідність строгого дотримання вимог для того, щоб відповідати стандарту.

«Слід» (should): вказує, що з декількох можливостей рекомендують одну, яка є особливо доречною, без згадування або вилучення інших, або вказує, що певний напрям дій є кращим, але не обов'язково потрібним. FSC-акредитований орган сертифікації може задовольнити ці вимоги в еквівалентний спосіб, передбачаючи, що задоволення вимог може бути продемонстроване й обґрунтоване.

«Допускається» (may): вказує на напрямок дій, допустимий у рамках документа.

«Може» (can): вживають для визначення можливості і здатності, матеріальної, фізичної чи причинної.

## СКОРОЧЕННЯ

<b>EUDR</b>	Регламент Європейського Союзу про продукцію, вироблену без зв'язку зі знелісненням
<b>FPIC</b>	Вільна, попередня та інформована згода
<b>ССВЛГ</b>	Стандарт системи ведення лісового господарства FSC
<b>ГМО</b>	Генетично модифіковані організми
<b>ОЦЗ</b>	Особлива для збереження цінність
<b>НЛЛ</b>	Незайманий лісовий ландшафт
<b>ОР</b>	Оцінювання ризику
<b>AIP</b>	Альянс з інформації про ризики

# ВИМОГИ ДО ПРОЦЕСУ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПЕРЕГЛЯДУ ОЦІНОК РИЗИКУ

## ЧАСТИНА I: ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

### 1 Загальні аспекти

- 1.1 Оцінки ризику повинні розроблятися і переглядатися відповідно до методології оцінки ризику (див. Рисунок 1 для отримання додаткової інформації) і вимог до процесу, визначених у цьому розділі. Вимоги, які застосовуються до кожного етапу процесу розробки, пояснюються в пунктах, наведених нижче.

### 2 Залучені сторони

- 2.1 Організація, відповідальна за розробку та/або підтримку оцінки ризику, повинна призначити керівника процесу для нагляду за розробкою та/або підтримкою оцінки ризику.

ПРИМІТКА: У контексті Альянсу з інформації про ризики (AIP) цей термін може використовуватися як взаємозамінний з терміном "диспетчер завдань".

- 2.2 Керівник процесу обирається на основі наступних критеріїв:

- a) «М'які» навички: вміння працювати в команді, чіткість висловлювань, культурна чутливість, критичне мислення та досягнення консенсусу;
- b) Внесок: орієнтований на досягнення рішень і результатів, а також на дотримання часових рамок процесу;
- c) Залучення: має здатність залучати своїх підшефних та заохочувати їх до активної участі;
- d) Сприяння та підготовка: володіння навичками координації, підготовки та сприяння; та
- e) Технічні навички: досвід роботи в сировинному секторі та географічному регіоні, що оцінюється, рекомендується, але не є необхідним для управління процесом оцінювання ризику.

ПРИМІТКА: Опис критеріїв, наведений вище, може бути адаптований до конкретних потреб відповідного процесу.

- 2.3 Керівник процесу повинен керувати процесом шляхом:

- a) Складання та виконання робочого плану;
- b) Підготовки проекту оцінки ризику;

ПРИМІТКА: Це включає в себе делегування та координацію підготовки проекту оцінки ризику з національним спеціалістом, якщо це необхідно.

- c) Реагування на відгуки рецензента та відповідне вдосконалення проекту оцінки ризику;
- d) Організації консультацій, а також збору зворотного зв'язку та аналізу результатів; і
- e) Подання оцінки ризику для прийняття рішення до органу, що приймає рішення.



2.4 Керівник процесу повинен залучити спеціаліста (-ів) з країни для забезпечення використання місцевих знань під час розробки та/або перегляду оцінки ризику, за винятком випадків, коли керівник процесу відповідає критеріям спеціаліста з країни, визначеним у пункті 2.5. У такому випадку залучення спеціаліста в країні не є обов'язковим, за винятком випадків, коли така підтримка є необхідною.

ПРИМІТКА: Цю роль може виконувати один експерт з країни або більша їх кількість, якщо це доречно, щоб забезпечити необхідну експертизу за показниками, що оцінюються.

2.5 Спеціаліст з країни повинен відповідати, як мінімум, наступним критеріям:

- a) Мінімум ступінь бакалавра у відповідній галузі;
- b) Досвід у сфері, що має стосунок до оцінки ризику (наприклад, ведення лісового господарства, трудові права, права третіх сторін, особливі для збереження цінності (ОЦЗ), генетично модифіковані організми (ГМО), перетворення лісів та деградація лісів тощо);
- c) Підтверджені навички дослідження та аналізу; та
- d) Підтверджене детальне розуміння контексту та системи країни/регіону, включаючи розуміння правової системи, що регулює відповідні корисності.

2.6 Керівник процесу консультується з експертами щодо проєкту оцінки ризику (включаючи, але не обмежуючись вибраними індикаторами), якщо:

- a) існує обмежена кількість загальнодоступних джерел інформації для оцінки індикатора та висновку про ризик;
- b) є сумніви щодо того, як слід оцінювати висновки про ризик (наприклад, чи є ризик поширеним, системним тощо); та
- c) необхідний внесок у розробку заходів зі зниження ризику.

ПРИМІТКА: Консультація експерта рекомендується, навіть якщо вищезазначені критерії не виконуються.

2.7 Відібрані експерти повинні мати знання та/або досвід щодо індикатора(-ів), за яким(-ими) проводяться консультації. Бажано, щоб вони володіли місцевою мовою.

2.8 Керівник процесу повинен подати проєкт оцінки ризику на розгляд рецензенту до проведення консультацій із зацікавленими сторонами та до подання до органу, що приймає рішення.

2.9 Відповідальна організація повинна призначити рецензента з високим рівнем компетентності в оцінці ризику відповідно до вимог цього документа.

2.10 Рецензент розглядає проєкт оцінки ризику, поданий керівником процесу, і надає зворотний зв'язок щодо того, які аспекти потребують подальшого вдосконалення.

2.11 Органом, що приймає рішення щодо оцінки ризику, є директор Відділу з питань ефективності та стандартів FSC. До процесу прийняття рішень можуть також залучатися експерти з інших організацій.



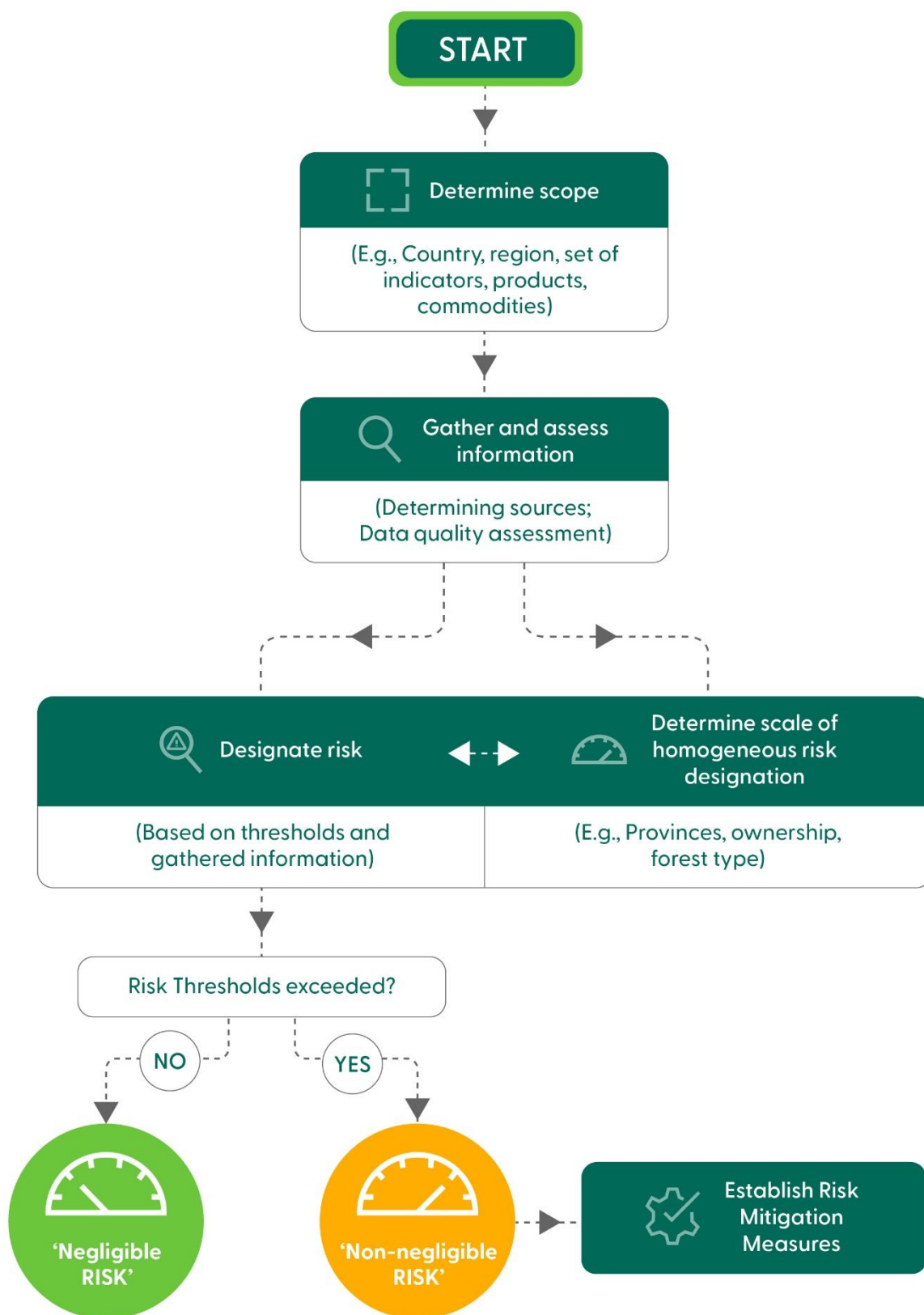























Рис. 1. Обов'язкові етапи процесу оцінювання ризику.

Таблиця 1. Залучені сторони для централізованих та основних типів процесів розробки та перегляду оцінок ризику.

	INVOLVED PARTIES	CENTRALIZED PROCESS	MAJOR PROCESS
	Responsible organization	 FSC International or partner organizations participating in the Risk Information Alliance (RIA)	 FSC Network Partner, FSC Regional Office (so called Responsible Body)
	Process lead	 Representative designated by FSC International or representative designated by partners organizations participating in the Risk Information Alliance	 FSC Network Partner, FSC Regional Office
	Working Group members	 N/A	 Chamber balanced members: a) National/subnational risk assessment: At least 2 members of each chamber b) Regional risk assessment: At least 1 member of each chamber per each country
	Reviewer	 Designated FSC staff or designated staff by partner organizations participating in the Risk Information Alliance	 Designated FSC staff
	Decision-making body	 Performance and Standards Unit (PSU)	 Policy and Standards Committee (PSC)
	Country specialist	 Consultant or organization who specializes in the area under assessment and can provide support to the development process	 N/A
	Experts	 Person who has knowledge and/or experience on the indicators or thematic areas relevant to the area under assessment and is consulted when applicable	 Person who has knowledge and/or experience on the indicators or thematic areas relevant to the area under assessment. An expert can be invited to Working Group discussions

**Таблиця 2. Залучення сторін до ключових етапів розробки та перегляду оцінок ризику при централізованому типі процесів.**

KEY PROCESS STEP	LEAD	SUPPORTING FUNCTION
Registration	 Responsible organization	
Preparation of 1st draft	 Process lead	 Country specialist (when applicable) Experts (when applicable)
Review of 1st draft	 Reviewer	
Improvement of 1st draft based on review	 Process lead	 Country specialist (when applicable) Experts (when applicable)
30-day focused consultation	 Process lead	 FSC Network Partner/ Standard Development Group (SDG)/ Working Group (where they exist) Country specialist (when applicable) Experts (when applicable)
Collection and analysis of stakeholder feedback	 Process lead	 Country specialist (when applicable)
Preparation of final draft	 Process lead	 Country specialist (when applicable) Experts (when applicable)
Review of final draft	 Reviewer	
Improvement of final draft based on review	 Process lead	 FSC Network Partner (where they exist) Country specialist (when applicable) Experts (when applicable)
Decision-making	 Approval body (PSU)	 Reviewer
Closing conditions (when applicable)	 Process lead	 Reviewer
Publication	 Responsible organization	 Process lead FSC Network Partner (where they exist)
Annual review	 Responsible organization	 Process lead (when applicable) FSC Network Partner (where they exist) Country specialist (when applicable) Experts (when applicable)

## ЧАСТИНА II: ВИМОГИ ДО РОЗРОБКИ ТА ПЕРЕГЛЯДУ

### 3 Реєстрація процесу

- 3.1 Керівник процесу повинен визначити та зареєструвати у відповідальній організації наступну інформацію, що має стосунок до процесу оцінювання ризику, у наданому шаблоні:
- a) Сфера оцінювання ризику (товар, територія, на яку поширюється оцінка [наприклад, країна, регіон], індикатори);
  - b) Обґрунтування необхідності розробки оцінки ризику;
  - c) Графік процесу оцінювання ризику, включаючи дату початку та заплановану дату подання остаточного проекту керівником процесу; та
  - d) Бюджет та опис того, як було або буде забезпечено фінансування.
- 3.2 У разі необхідності може бути розроблена часткова оцінка ризику, яка охоплює окремі індикатори. Індикатори, виключені зі сфери оцінювання, повинні бути позначені як "Не оцінювалися". Рішення про можливе виключення індикаторів завжди приймається організацією, відповідальною за конкретну країну/регіон під час реєстрації.
- 3.3 Канали зв'язку та формати документів, які будуть використовуватися протягом процесу оцінювання ризику, повинні бути узгоджені між керівником процесу та відповідальною організацією на початку процесу та задокументовані; у випадку запропонованих змін, повинна бути досягнута взаємна згода.
- 3.4 У разі тривалих або повторюваних затримок у порівнянні з початковим графіком, відповідальна організація може оголосити процес таким, що не відбувся, і може передоручити процес оцінювання ризику іншому керівнику процесу.

### 4 Складання проєкту

- 4.1 Керівник процесу складає проєкт оцінки ризику, використовуючи шаблон, наданий FSC.
- 4.2 Керівник процесу повинен підготувати щонайменше два наступні проєкти:
- a) Перший проєкт для консультацій, який має бути поданий рецензенту англійською мовою до початку консультацій; та
  - b) Другий проєкт, розроблений на основі результатів консультацій із зацікавленими сторонами, подається на розгляд рецензенту перед поданням до органу, що приймає рішення.
- 4.3 Керівник процесу повинен гарантувати високу якість проєктів оцінки ризику, у тому числі шляхом забезпечення вчитування та редагування проєктів перед поданням їх на розгляд рецензента.
- 4.4 Після отримання першого проєкту, рецензент повинен розглянути документацію протягом максимум чотирнадцяти (14) робочих днів і повідомити керівника процесу, якщо необхідні подальші вдосконалення, перш ніж перший проєкт оцінки ризику може бути випущений для консультацій.
- 4.5 Керівник процесу повинен врахувати всі зауваження рецензента та внести відповідні зміни до першого проєкту оцінки ризику.
- 4.6 Керівник процесу повинен випустити оцінку ризику для консультацій після виконання вимог, викладених у пункті 4.5.

- 4.7 Керівник процесу повинен підготувати пакет документів для представлення проекту рецензенту перед прийняттям рішення. Цей пакет не повинен містити редакційних помилок і повинен включати офіційну заяву від керівника процесу, що підтверджує, що остаточний проект пройшов всі необхідні вимоги процесу.
- 4.8 Пакет документів для подання заявки повинен включати:
- Короткий опис процесу розробки, включаючи будь-які відхилення від початкового робочого плану та оцінку того, як були виконані вимоги до змісту та процесу;
  - Записи про будь-які невирішені проблеми;
  - Фінальний проект оцінки ризику англійською мовою;
  - Обґрунтування незастосовності індикатора;
  - Список усіх зацікавлених сторін, запрошених до участі в консультаціях; та
  - Звіт(и) про консультації із зацікавленими сторонами.

ПРИМІТКА 1: FSC зберігає анонімність за замовчуванням, але може посилатися на групу зацікавлених сторін (див. Додаток 1).

ПРИМІТКА 2: Пакет документів може включати будь-які інші докази, які керівник процесу вважає важливими для демонстрації відповідності вимогам, зазначеним у цій процедурі (наприклад, протоколи засідань).

ПРИМІТКА 3: Пакети заявок, які не відповідають вищезазначеним вимогам, не будуть опрацьовані і не вважатимуться вчасно поданими відповідно до узгоджених термінів.

- 4.9 Після отримання остаточного проекту рецензент розглядає документацію протягом максимум чотирнадцяти (14) робочих днів та інформує керівника процесу про необхідність подальшого вдосконалення, перш ніж остаточний проект оцінки ризику можна буде вважати готовим до затвердження.
- 4.10 Керівник процесу повинен розглянути всі зауваження рецензента і внести відповідні зміни в остаточний проект оцінки ризику протягом максимум чотирнадцяти (14) робочих днів.
- 4.11 Після того, як рецензент підтвердить, що оцінка ризику готова до прийняття рішення щодо неї, рецензент повинен представити остаточний проект органу, що приймає рішення.

## 5 Консультації

- 5.1 Керівник процесу повинен провести один раунд цілеспрямованих консультацій щодо проекту оцінки ризику тривалістю 30 днів.

ПРИМІТКА: Тестування проекту після консультацій не є обов'язковим і вирішується в кожному конкретному випадку відповідальною організацією. Вимоги до тестування можуть включати камеральне, польове, або пілотне тестування, відповідно до Додатку 3 до <FSC-PRO-01-001 Розробка та перегляд вимог FSC>.

- 5.2 Проект оцінки ризику, що підлягає обговоренню, повинен, як мінімум, включати інформацію, зазначену в пункті 9.1.
- 5.3 Керівник процесу повинен забезпечити, щоб зацікавлені сторони з груп, перелічених у Додатку 1, були запрошені до участі в консультації.

ПРИМІТКА: Керівництво <FSC-GUI-30-011 FSC настанови із залучення зацікавлених сторін> можна використовувати як інструмент для управління процесом картування зацікавлених сторін.

- 5.4 Керівник процесу повинен залучати партнерів мережі FSC, якщо такі існують, до консультацій щодо проєктів оцінок ризику. У країнах, де немає партнерів мережі FSC, слід консультиватися з групами з розробки стандартів FSC (ГРС) та/або робочими групами (РГ).
- 5.5 Керівник процесу запрошує представників тубільних народів у країні, яка охоплюється оцінкою ризику, взяти участь у консультації(-ях) щодо проєкту оцінки ризику, розглянувши найбільш прийнятну форму залучення. У відповідній інформації, оприлюдненій разом з проєктом оцінки ризику для консультацій, висвітлюються аспекти, щодо яких особливо рекомендується врахувати думку та позицію представників тубільних народів.
- ПРИМІТКА: Це положення застосовується до країн, де присутність тубільних народів підтверджена або ймовірна в межах сфери оцінки ризику.
- 5.6 Керівник процесу повинен бути активним у пошуку інформації від представників визначених зацікавлених сторін, у тому числі використовувати різні засоби інформування зацікавлених сторін, які відповідають їхнім потребам.
- ПРИМІТКА: Методи можуть включати: особисті зустрічі, семінари, особистий контакт телефоном або листом, оголошення, опубліковані в національній та/або місцевій пресі та на відповідних веб-сайтах, оголошення на місцевому радіо, оголошення на дошках об'яв мовою місцевого населення, а також електронні листи мовою одержувачів.
- 5.7 Керівник процесу повинен розглянути всі коментарі та зауваження, надані зацікавленими сторонами, і врахувати їх у наступних проєктах згідно з відповідними вимогами.
- 5.8 Керівник процесу повинен підготувати звіт про консультації, включаючи загальну відповідь на коментарі й зауваження, та вказівку на те, як були вирішені порушені питання, за винятком конфіденційної інформації та персональних даних.
- 5.9 Відповідальна організація публікує звіт про консультації разом із затвердженою оцінкою ризику, використовуючи відповідні канали зв'язку FSC.

## 6 Прийняття рішень

- 6.1 Орган, що приймає рішення, приймає рішення:
- Затвердити оцінку ризику;
  - Затвердити оцінку ризику з умовами; або
  - Відхилити оцінку ризику і вимагати доопрацювання перед її повторним поданням. Якщо орган, що приймає рішення, вимагає доопрацювання, він повинен викласти причини такого рішення і перерахувати умови, які необхідно виконати, щоб остаточний проєкт був схвалений.
- 6.2 У разі затвердження з умовами, керівник процесу повинен розглянути ці умови і надіслати вдосконалену оцінку ризику відповідальній організації протягом двадцяти (20) робочих днів після того, як повідомлення буде прокомуніковане офіційними каналами зв'язку.
- 6.3 Якщо керівник процесу не дотримується встановлених термінів для вдосконалення оцінки ризику, пов'язаних з умовами схвалення, рецензент повинен розглянути і закрити умови схвалення від імені відповідальної організації.

ПРИМІТКА: Якщо інформація, необхідна для виконання умови схвалення, відсутня, рецензент надасть відповідному індикатору позначку "істотний ризик".



## ЧАСТИНА III: ПІДТРИМКА

### 7 Публікація та впровадження

- 7.1 Після затвердження відповідальна організація повинна опублікувати оцінку ризику на відповідних веб-сторінках і веб-сайтах, таких як FSC Connect.
- 7.2 Затверджена оцінка ризику набуває чинності з дати публікації.
- 7.3 Затверджена оцінка ризику залишається чинною з дати публікації до заміни її новою версією.

### 8 Моніторинг та перегляд

- 8.1 Відповідальна організація повинна щорічно переглядати коментарі і зауваження, отримані від зацікавлених сторін щодо опублікованих оцінок ризику, щоб забезпечити актуальність застосовного законодавства, позначень ризику і заходів щодо зниження ризику.
- 8.2 Зацікавлені сторони та експерти повинні мати можливість постійно робити внесок в оцінку ризику та обмінюватися інформацією через онлайн-платформу, надану відповідальною організацією.
- 8.3 Відповідальна організація може збирати додаткову інформацію під час щорічного перегляду наступними способами:
  - a) Запрошення експертів та зацікавлених сторін до участі в оцінюванні ризику для виявлення додаткової інформації та прогалин; та/або
  - b) Організація вебінару(-ів) для збору відгуків; та/або
  - c) Проведення консультацій з конкретною країною, якщо це вважається доречним.
- 8.4 Відповідальна організація повинна підтвердити точність інформації, отриманої від зацікавлених сторін та експертів щодо застосовного законодавства, визначення ризику та заходів щодо зниження ризику.
- 8.5 Якщо в межах оцінюваної території відбуваються зміни, що призводять до зміни чинного законодавства, рівня ризику або зниження ризику, відповідальна організація повинна вирішити, чи слід негайно проводити перегляд, або ж інформацію можна зберегти і включити під час запланованого перегляду (як зазначено в пункті 8.7).
- 8.6 У разі підтвердження необхідності оновлення за результатами щорічної перевірки, відповідальна організація повинна дотримуватися вимог щодо прискореного типу процесу, як зазначено в <FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн>.
- 8.7 Відповідальна організація повинна проводити огляд та можливе оновлення оцінки ризику кожні п'ять (5) років. Цей повний огляд та можливе оновлення повинне охоплювати всі розділи оцінки ризику, включаючи сферу застосування, огляд країни, оцінку індикаторів, законодавство, заходи щодо зниження ризику, додатки тощо.
- 8.8 У разі швидкої зміни обставин, які становлять серйозний ризик для цілісності або репутації схеми сертифікації FSC на території, що оцінюється, FSC може переглянути оцінку ризику і встановити обов'язкові заходи зі зниження ризику для індикаторів, що мають позначку "істотний ризик", відповідно до вимог до прискореного типу процесу, як зазначено в <FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн>.

## ЗМІСТ ОЦІНКИ РИЗИКУ

### ЧАСТИНА IV: ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

#### 9 Загальні аспекти

9.1 Оцінка ризику повинна, як мінімум, включати

- a) Опис сфери застосування;
- b) Огляд країни;
- c) Опис ланцюга постачання;
- d) Встановлення геополітичного масштабу та типів джерел;
- e) Оцінка кожного індикатора, включаючи визначення ризику;
- f) Впровадження заходів зі зниження ризику; та
- g) Супровідні документи, такі як чинне законодавство, джерела інформації та/або документи, пов'язані зі зниженням ризику.

ПРИМІТКА: Відповідні інструкції для кожного з полів введення включені в шаблон, наданий FSC, як зазначено в пункті 4.1.

9.2 Оцінка ризику повинна включати оцінку всіх показників, охоплених цією процедурою (перелічених у Таблиці 3), за винятком зазначених у пункті 3.2 у випадку часткової оцінки ризику.



## ЧАСТИНА V: ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ

### 10 Визначення сфери застосування

- 10.1 Оцінка ризику повинна визначати територію, яку охоплює оцінка (наприклад, країна, регіон, який є частиною країни, або регіон, який охоплює більше ніж одну країну), а також показники, які охоплюються у випадку часткової оцінки ризику (як зазначено в пункті 3.2), з посиланням на існуючі доступні просторові дані.
- 10.2 Оцінка ризику повинна визначати сферу застосування продукту/корисності, що оцінюється (наприклад, деревина, НДЛП тощо).

ПРИМІТКА: НДЛП, які можуть бути включені в оцінку ризику, обмежуються бамбуком і НДЛП, отриманими з дерев (наприклад, корок, смола, кора, каучук/латекс).

### 11 Збір та оцінка інформації

- 11.1 Для оцінки кожного індикатора та відповідного граничного значення ризику необхідно зібрати достатню інформацію для обґрунтування встановленого рівня ризику.
- 11.2 Оцінка повинна бути розроблена на основі поєднання відкритих джерел інформації та консультацій з експертами та зацікавленими сторонами в процесі оцінювання ризику. Однак, в інших ситуаціях може бути включена інформація, отримана на місці. У цих випадках різні типи інформації повинні бути об'єднані.
- 11.3 Всі джерела інформації, що використовуються при оцінюванні ризику, повинні бути надійними та загальноновизнаними.
- 11.4 Джерела інформації, що використовуються при оцінюванні ризику, повинні бути обрані на основі об'єктивних критеріїв.
- ПРИМІТКА: Приклади об'єктивних критеріїв для оцінювання джерел інформації включають індекси публікацій<sup>18</sup>, надійність постачальників даних<sup>19</sup>, дати публікації, методологію, що використовується для збору даних тощо.
- 11.5 Слід уникати джерел інформації, яким більше п'яти (5) років, якщо не можна підтвердити їхню подальшу актуальність і надійність.
- 11.6 Для оцінювання кожного індикатора слід враховувати загальні джерела інформації, передбачені ключовими темами шаблону.
- 11.7 На додаток до загальних джерел інформації, наведених у шаблоні, необхідно зібрати та задокументувати джерела інформації, специфічні для території, що оцінюється, в межах оцінки ризику.
- 11.8 Коли це можливо, слід використовувати інформацію, що стосується конкретного контексту ведення господарства на рівні лісгосподарського підприємства або фермерського господарства на території, що оцінюється.
- 11.9 Інформація, що використовується в оцінці ризику, включаючи інформацію, зібрану за допомогою експертів, повинна мати посилання, щоб забезпечити можливість перевірки

<sup>18</sup> Наприклад, імпаکت-фактор (IF) (<https://researchguides.uic.edu/if/impact>), індекс наукового цитування (SCI) (<https://clarivate.com/webofsciencegroup/solutions/webofscience-scie/>) тощо.

<sup>19</sup> Серед бажаних постачальників даних можуть бути: наукові установи на основі їхніх міжнародних рейтингів та публікацій у високореєтингових журналах, міжнародні агенції, неурядові організації (НУО), державні установи тощо.

джерел інформації третіми сторонами (наприклад, посилання на fsc.org, результати пошуку Google або подібні джерела не є достатньо конкретними для потреб перевірки даних).

ПРИМІТКА: Імена експертів за замовчуванням є анонімними (якщо не надано явного дозволу), але імена експертів, з якими проводились консультації, фіксуються і зберігаються у FSC разом з іншими методичними матеріалами.

- 11.10 Повинні бути виявлені та описані будь-які існуючі конфлікти між вимогами індикаторів та чинним законодавством, виявлені для території, що оцінюється. Такі випадки повинні бути задокументовані та вирішені в кожному конкретному випадку за погодженням з відповідальною організацією та відповідними зацікавленими сторонами, визначеними під час процесу оцінювання ризику.

ПРИМІТКА: Випадки, коли вимоги індикаторів є більш суворими, ніж відповідне законодавство, не становлять конфлікту.

## 12 Визначення типів джерел

- 12.1 Необхідно визначити геополітичний масштаб, релевантний для території, що оцінюється. Геополітичний масштаб визначається на основі географічних кордонів, таких як кордони адміністративних підрозділів (наприклад, штати, округи, провінції тощо) та/або біологічні та/або географічні підрозділи (наприклад, біорегіони, екорегіони, басейни водозбору, вододіли тощо).

- 12.2 Повинні бути встановлені типи джерел, що мають стосунок до території, яка оцінюється.

ПРИМІТКА: Встановлення типів джерел, релевантних для оцінюваної території, дозволить чітко визначити ризик щодо можливого походження оцінюваного матеріалу, а також передбачити чіткі та значущі заходи щодо його зниження.

- 12.3 При визначенні типів джерел слід враховувати такі аспекти:

Негеографічні характеристики, такі як вид лісової території (наприклад, плантації, експлуатаційні ліси або природні ліси), форма власності або володіння (наприклад, державні, приватні, корпоративні ліси, ліси тубільних народів або комунальні ліси), сфера управління (наприклад, наявність або відсутність особливих вимог до планування, вид та/або якість лісової інвентаризації тощо), а також масштаб, інтенсивність та ризик лісогосподарських операцій.

ПРИМІТКА: Приклади типів джерел включають плантації у державній власності на лісових землях на рівні провінцій, плантації приватних компаній на лісових землях на рівні держави тощо.

- 12.4 При визначенні типів джерел слід враховувати однорідність території, що оцінюється.

- 12.5 Типи джерел повинні бути чітко описані та бути ідентифіковуваними користувачами оцінки ризику.

- 12.6 Керівник процесу повинен надати, як мінімум, шейп-файл з шаром полігонів, що представляють однорідні зони ризику в геополітичному масштабі в межах оцінюваної території, що охоплює всю оцінювану територію з використанням ГІС-формату, а також чіткий опис типів джерел. Використовуються лише дані, що відповідають міжнародно визнаним просторовим стандартам (наприклад, стандартам Відкритого геопросторового консорціуму).

- 12.7 Якщо використовуються екорегіон(-и) для представлення територій з однорідним ризиком в межах території, що оцінюється, межі екорегіону(-ів), що використовуються, повинні бути чітко визначені просторово.

## 13 Визначення ризику

13.1 Визначення ризику повинно надаватися на рівні індикатора та відповідної шкали оцінювання, що використовується.

ПРИМІТКА: Індикатор може мати різні визначення ризику залежно від шкали оцінювання.

13.2 Визначення ризику встановлюється шляхом оцінювання інформації у визначених джерелах порівняно з "незначними" граничними значеннями ризику, пов'язаними з кожним індикатором.

ПРИМІТКА: "Незначний" рівень ризику може бути досягнутий лише тоді, коли досягнуто граничного значення ризику, пов'язаного з кожним індикатором.

13.3 Кожен індикатор, що оцінюється, повинен бути визначений як:

- a) "Незначний ризик", у випадку, якщо дані свідчать про те, що граничні значення "незначного" ризику не перевищені, а також відсутня інша інформація, яка могла б призвести до визначення "істотного ризику"; АБО
- b) "Істотний ризик", у випадку, якщо наявні засоби перевірки не надають доказів того, що категорія незначного ризику є застосовною; або що було виявлено одну або більше конкретних сфер ризику; АБО
- c) "Не застосовний", коли індикатор не вважається застосовним в оцінці ризику.

13.4 При оцінюванні індикаторів в оцінці ризику необхідно враховувати наступні аспекти:

- a) Усі суб'єкти, що беруть участь у заготівлі та виробництві (наприклад, підрядники);
- b) Масштаб та інтенсивність господарської діяльності на території, що оцінюється; та
- c) Вплив та ймовірність ризику при здійсненні визначення ризику виглядає наступним чином:
  1. Істотні ризики - це ті, які:
    - i. Впливають на велику територію, завдають значної шкоди та/або тривають протягом тривалого періоду часу;
    - ii. Вказують на відсутність або недосконалість системи правозастосування;
    - iii. Не виправляються або не отримують адекватної реакції після виявлення;
    - iv. Мають значний негативний вплив на суспільство, виробництво лісової продукції та інших послуг, лісові екосистеми та людей, на яких прямо чи опосередковано впливає господарська діяльність.
  2. Незначні ризики - це ті, які є:
    - i. Тимчасовими;
    - ii. Незвичними або несистематичними;
    - iii. Обмеженими у своєму впливі;
    - iv. Ефективно контрольованими за допомогою впровадження заходів моніторингу та правозастосування, що здійснюються ефективними та дієвими державними органами.

13.5 Кожен ідентифікований ризик(-и), пов'язаний(-і) з індикатором, що оцінюється, повинен бути описаний.

- 13.6 Визначення ризику повинно бути обґрунтованим, включаючи обґрунтування остаточного висновку (наприклад, "на основі результатів x, y і z зроблено висновок, що ризик є істотним для цього індикатора").
- 13.7 При оцінюванні індикатора слід застосовувати застережний підхід і присвоювати йому позначку "істотний ризик", якщо виконуються наступні умови:
- a) Оцінка індикаторів 10, 11 та 12 дозволяє зробити висновок, що у відповідній країні/регіоні існує ризик корупції та шахрайства; та
  - b) Неможливо отримати доказів того, що ризик є незначним, або їх мало.
- 13.8 Подібні або пов'язані індикатори, які визначені як "істотний" ризик, слід враховувати при застосуванні застережного підходу.
- 13.9 Якщо для оцінювання індикатора неможливо отримати достатньо інформації або вона відсутня, можна зробити висновок про "незначний ризик", якщо:
- a) Оцінка індикаторів 10, 11 та 12 свідчить про "незначний ризик" корупції та шахрайства у відповідній країні/регіоні; та
  - b) Країна/регіон, про який йде мова, має високі показники за міжнародними індикаторами якості управління (наприклад, Всесвітні індикатори управління СБ<sup>20</sup>); та
  - c) Оцінка інших подібних або пов'язаних індикаторів оцінки ризику також показала, що ризик є "незначним".
- 13.10 При оцінюванні показників, що стосуються дотримання законодавства, слід враховувати наведені нижче аспекти:
- a) Відмінності між національним та субнаціональним законодавством, де це застосовно. Якщо законодавство застосовується для цілей розуміння визначення ризику, необхідно описати ці законодавчі вимоги;
  - b) Управління сектором в оцінюваній сфері, включаючи адміністративну спроможність здійснювати нагляд за ефективним впровадженням законів і нормативних актів, а також за їх виконанням; та
  - c) Корупція та фальсифікація даних і документів. При оцінюванні рівня корупції консультації з експертами допоможуть оцінити масштаби корупції в секторі, враховуючи корупцію, пов'язану з конкретним індикатором, на додаток до висновків індикаторів 10, 11 та 12 щодо корупції та фальсифікації документів. Особливу увагу слід приділяти виконанню законів, що вимагають схвалення з боку державних органів, таких як дозволи, концесійні ліцензії, митні декларації тощо.
- 13.11 У випадках, коли країна/регіон вже має затверджений ССВЛГ, оцінка ризику повинна містити перехресні посилання на відповідне та актуальне законодавство, визначене у ССВЛГ для країни/регіону, що оцінюється.<sup>21</sup>
- 13.12 Визначення ризику для території, що оцінюється, порівнюються з визначенням ризику в оцінці (оцінках) ризику для подібних територій. Якщо ризики, виявлені при оцінці відповідного порівнюваного індикатора, є подібними, але призводять до різної класифікації ризику, необхідно надати пояснення причини відмінності (відмінностей) у визначенні ризику. Це стосується і регіонів у різних країнах.

<sup>20</sup> Доступно за посиланням: <https://www.worldbank.org/en/publication/worldwide-governance-indicators/interactive-data-access>.

<sup>21</sup> Затверджені FSC доступні в Центрі документації FSC: <https://connect.fsc.org/document-centre>.

ПРИМІТКА: Приклади характеристик для визначення подібних територій включають наступні: розмір території, тип(-и) лісу, домінуючі характеристики системи ведення господарства, близькість, тип виявлених ризиків та чинне законодавство, серед іншого; "відповідність" та "подібність", як очікується, визначатимуться в кожному конкретному випадку окремо.

#### 14 Встановлення заходів зниження ризику

- 14.1 У разі виявлення "істотного ризику" необхідно розробити заходи зниження ризику, які, як очікується, знизять ризик з "істотного" до "незначного", як окремо, так і в поєднанні з іншими заходами зі зниження ризику.
- 14.2 Заходи щодо зниження ризику можуть бути двох типів: обов'язкові або рекомендовані. Обидва типи заходів повинні розрізнятися у оцінці ризику.
- 14.3 Обов'язкові заходи зниження ризику можуть бути встановлені тільки при розробці або перегляді оцінки ризику за допомогою основного типу процесу відповідно до <FSC-PRO-60-006 Розробка та перегляд FSC вимог до країн>.
- 14.4 Заходи зниження ризику повинні бути передбачені для кожного ідентифікованого ризику і містити наступну інформацію:
  - a) Класифікація верифікатора, що використовується при оцінці заходу зниження ризику (наприклад, перевірка документів, консультації із зацікавленими сторонами, польова перевірка тощо). Часто для ефективного зниження ризику може знадобитися кілька видів верифікації; та
  - b) Тип інформації, яка буде використовуватися відповідно до верифікаторів, і пов'язані з нею дії задля зниження виявленого ризику(-ів). Приклади типів інформації включають збір та перевірку відповідних документів, консультації із зацікавленими сторонами та інші види інформації, необхідні для зниження ризику(-ів).
- 14.5 Заходи зниження ризику повинні бути визначені відповідно до кожного виявленого ризику та типу джерела.

## ЧАСТИНА VI: ВИМОГИ ЩОДО КОНКРЕТНИХ ІНДИКАТОРІВ

### 15 Особливі для збереження цінності (ОЦЗ, НСВ)

15.1 Для оцінювання індикаторів 58, 59, 60, 61, 62 і 63, як зазначено в Таблиці 3 (нижче), слід дотримуватися вимог цього розділу.

15.2 Сфера оцінювання ОЦЗ включає в себе:

- a) Оцінювання наявності ОЦЗ; та
- b) Оцінювання загроз для ОЦЗ, спричинених господарською діяльністю, включаючи заготівлю або виробництво, що відбувається поза межами формального процесу ведення господарства.

ПРИМІТКА 1: У контексті оцінки ризику не очікується виявлення ОЦЗ у місцях (лісах) їх походження.<sup>22</sup>

ПРИМІТКА 2: Для оцінки наявності ОЦЗ рекомендується використовувати Загальні настанови з визначення особливих для збереження цінностей.

15.3 Нижченаведені ОЦЗ оцінюються щодо ризику загрози їхньому існуванню в результаті господарської діяльності:

- a) ОЦЗ 1 – Видове різноманіття. Концентрація біологічного різноманіття, включаючи ендемічні види, а також рідкісні та зникаючі види, які є значущими<sup>23</sup> на глобальному, регіональному<sup>24</sup> або національному рівнях.
- b) ОЦЗ 2 – Екосистеми та їх мозаїки на рівні ландшафту. Непорушені лісові ландшафти та великі екосистеми ландшафтного рівня і екосистемні мозаїки, що мають важливе значення на глобальному, регіональному чи національному рівнях і містять життєздатні популяції переважної кількості видів, що зустрічаються в природі, з природними моделями розподілу та чисельності.
- c) ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні, зникаючі або такі, що перебувають під загрозою зникнення, екосистеми, оселища або рефугії.
- d) ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Базові послуги екосистем в критичних ситуаціях, включаючи захист водозборів та контроль ерозії вразливих ґрунтів і схилів.
- e) ОЦЗ 5 – Потреби громад. Об'єкти та ресурси, що мають фундаментальне значення для задоволення основних потреб місцевих громад або тубільних народів (наприклад,

<sup>22</sup> Місце (ліс) походження відноситься до одиниці господарювання або одиниці постачання, залежно від контексту, в якому цей термін використовується.

<sup>23</sup> Тлумачення терміну "значущі цінності" наведено у Загальних настановах з визначення особливих для збереження цінностей. Значущість цінностей також може бути визначена відповідно до FSC Стандартів системи ведення лісового господарства.

<sup>24</sup> Контекст "регіональний" в оцінюванні цієї цінності має бути екологічним за своєю природою. У великих країнах, таких як Сполучені Штати Америки, Австралія, Росія, Канада та Бразилія, існує багато екологічних регіонів. І навпаки, у невеликій європейській країні ліси можуть становити невелику частину великої екосистеми, яка поширюється поза національні кордони. Оцінки ризику повинні ґрунтуватися на статусі цінностей, які поширюються поза національні кордони, з використанням застережного підходу, навіть якщо оцінка ризику не охоплює більше однієї країни. Якщо цінність може бути поширеною на національному рівні, якщо країна містить єдиний або більшість прикладів цінності, яка колись була географічно набагато більш поширеною, то така цінність буде відповідати граничному значенню для ОЦЗ 1. Приклад: Більшість ссавців середньої та великої ваги, пов'язаних з європейськими природними лісовими екосистемами, можна знайти в лісах Білорусі; однак більшість з них вимерли в решті Європи, що робить ліси Білорусі особливо важливими для цієї ОЦЗ.



засобів до існування, охорони здоров'я, харчування, водопостачання тощо), визначені шляхом взаємодії з цими громадами або тубільними народами.

- f) ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Об'єкти, ресурси, оселища та ландшафти, що мають світове або національне культурне, археологічне чи історичне значення, та/або мають важливе культурне, екологічне, економічне чи релігійне/сакральне значення для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені в результаті взаємодії з цими місцевими громадами або тубільними народами.

ПРИМІТКА: Ідентифікація ОЦЗ 5 та 6 вимагає залучення місцевих громад та тубільних народів. Для потреб оцінки ризику, консультації щодо процесу оцінювання ризику, проведені відповідно до розділу 5 "Вимоги до процесу розробки та перегляду оцінки ризику" та/або будь-які цільові консультації, проведені з правласниками та/або експертами під час процесу оцінювання ризику, вважаються достатніми при виявленні ОЦЗ 5 та 6.

- 15.4 "Загроза" в контексті ОЦЗ означає загальну господарську діяльність, яка спричиняє або може спричинити втрату чи деградацію ОЦЗ.

ПРИМІТКА 1: Оцінка ризику може включати інші загрози, характерні для національних та/або регіональних умов.

ПРИМІТКА 2: При оцінюванні існуючих загроз для ОЦЗ можна використовувати інформацію, зазначену в індикаторі 9.2.1 "Єдиних міндикаторів FSC-STD-60-004".

15.4.1 Для ОЦЗ 1 слід враховувати наступні загрози:

- a) Видалення оселищ;
- b) Фрагментація оселищ; та
- c) Інтродукція чужорідних/інвазивних видів.

15.4.2 Для ОЦЗ 2 слід враховувати наступні загрози:

- a) Фрагментація, включаючи доступ (дорожню мережу); та
- b) Комерційні лісозаготівлі або лісозаготівлі з основною метою заготівлі деревини (це стосується лише НЛЛ).

15.4.3 Для ОЦЗ 3 слід враховувати наступну загрозу:

- a) Відсутність ефективного захисту для ОЦЗ 3.

15.4.4 Для ОЦЗ 4 слід враховувати наступні загрози:

- a) Зменшення якості/кількості води та
- b) Негативний вплив на здоров'я людини (наприклад, отруєння води тощо).

15.4.5 Для ОЦЗ 5 слід враховувати наступні загрози:

- a) Порушення (вплив) на фундаментальні потреби тубільних народів, народів, що ведуть традиційний спосіб життя та місцевих громад внаслідок господарської діяльності.

15.4.6 Для ОЦЗ 6 слід враховувати наступні загрози:

- a) Знищення та/або порушення прав чи цінностей, що визначають ОЦЗ 6.

15.5 Найкраща наявна інформація, яку слід використовувати для ідентифікації ОЦЗ та оцінювання загроз для ОЦЗ, включає, але не обмежується наступною:

- a) Наявні дослідження щодо ОЦЗ, проведені на досліджуваній території;
- b) Консультації з відповідними базами даних і картами; та
- c) Консультації з відповідними місцевими та регіональними експертами.

ПРИМІТКА: Застережний підхід застосовується за відсутності найкращої доступної інформації (або за відсутності будь-якої доступної інформації).

15.6 Існуючі природоохоронні схеми, що реалізуються в оцінюваній країні/районі, повинні бути визнані та оцінені з точки зору їх потенційної корисності для виявлення та охорони ОЦЗ (див. пункт 15.11.а).

15.7 Просторові дані, що документують наявність ОЦЗ, повинні використовуватися, коли це можливо. Пріоритет надається даним, що відповідають міжнародно визнаним просторовим стандартам (наприклад, стандартам Open Geospatial Consortium).

ПРИМІТКА 1: Карти лісових районів, карти концесій, карти земного покриття, карти адміністративних одиниць тощо можуть бути дуже корисними, оскільки вони містять інформацію про шари даних на додаток до даних, які стосуються безпосередньо ОЦЗ.

ПРИМІТКА 2: Якщо для оцінювання наявності ОЦЗ використовуються просторові дані, у шаблоні оцінки ризику, наданому FSC, мають бути задокументовані лише зони однорідного ризику, як зазначено в пункті 4.1.

15.8 Затверджені FSC схеми ОЦЗ (або їх частини), які були раніше розроблені в ході розробки FSC Стандарту системи ведення лісового господарства (ССВЛГ) на основі Принципів і критеріїв FSC версії 5 (FSC P&C V5), повинні використовуватися як першоджерело інформації про наявність та загрози ОЦЗ при оцінюванні ризику, за умови, що вони відповідають вимогам цього документа.

15.9 У разі відсутності затвердженої FSC системи ОЦЗ, розробленої в ході розробки ССВЛГ на основі FSC P&C V5, система ОЦЗ для даної країни/регіону повинна бути розроблена в межах процесу оцінювання ризику, включаючи визначення територій, де присутні ОЦЗ, і загроз для них, що виникають у результаті господарської діяльності, відповідно до вимог цього документа.

15.10 Усі незаймані лісові ландшафти (НЛЛ), визначені на картах за посиланням <http://intactforests.org>, повинні використовуватися як НЛЛ, якщо тільки інші джерела не вказують на те, що ці дані не є актуальними або повними. У таких випадках керівник процесу повинен використовувати інші форми найкращої доступної інформації, такі як НЛЛ, визначені в існуючих структурах ОЦЗ згідно з п. 15.8, історичну лісозаготівельну документацію, карти та зовнішні дані, надані незалежними організаціями, науковцями та експертами.

15.11 При оцінюванні граничних значень ризику для ОЦЗ слід враховувати та використовувати, де це доречно, наступне:

- a) На територіях, де ОЦЗ охороняються національними або регіональними природоохоронними схемами, слід оцінити ефективність впровадження цих схем. Це має включати оцінку управління та достатності охорони ОЦЗ;

ПРИМІТКА 1: Схеми охорони можуть включати, наприклад, систему природоохоронних територій або міжнародні природоохоронні програми (наприклад, Національні парки, Natura 2000). Існування схем захисту екомережі саме собою не є підставою для визначення



"незначного ризику". Тільки ефективні схеми захисту, оцінені як такі, що сприяють зменшенню ризику, можуть бути підставою для визначення "незначного ризику".

ПРИМІТКА 2: Оцінка індикаторів 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 42, 44 та 46 щодо дотримання законодавства може бути використана при оцінці управління захистом ОЦЗ.

- b) У випадках, коли проводяться зовнішні регіональні/національні консультації з конкретних питань, пов'язаних з ОЦЗ, які впливають на визначення ризику, слід враховувати результати таких процесів, застосовуючи застережний підхід; та
- c) На територіях, де відбувається перетворення та деградація лісів, слід враховувати оцінку індикаторів 55, 56 та 57.

## 16 Перетворення та деградація лісів

- 16.1 Для оцінки індикаторів 55, 56 і 57, як зазначено в Таблиці 3 (нижче), слід дотримуватися вимог цього розділу.

ПРИМІТКА: У контексті перетворення та деградації FSC забезпечує узгодженість цієї системи оцінки ризику з <FSC-POL-01-007 Політикою щодо реагування на перетворення>. Це досягається за допомогою переглянутих вимог до оцінки ризику, пов'язаного з перетворенням і деградацією лісів (як зазначено в цьому розділі), у поєднанні з вимогами до оцінки ризику щодо особливих для цінностей (ОЦЗ) (як зазначено в розділі 15 цієї системи оцінювання ризику, тобто в індикаторах 58, 59, 60, 61, 62 і 63). Крім того, вимоги до оцінювання ризику, пов'язаного з перетворенням та деградацією лісів (як зазначено в цьому розділі), використовують підхід, включений до EUDR. Це забезпечує працездатність вимог FSC щодо перетворення та деградації лісів з <FSC-POL-01-007 Політики щодо реагування на перетворення> в контексті систем балансу маси.

- 16.2 При оцінюванні граничних значень ризику перетворення та деградації лісів слід враховувати такі аспекти:

- a) Масштаби та вплив діяльності, в тому числі структур, відповідальних за загрозу лісовому покриву;
- b) Просторові дані, що відповідають міжнародно визнаним просторовим стандартам і документують перетворення та деградацію лісів, повинні використовуватися в усіх випадках, коли це можливо;
- c) Використання просторових даних для оцінки ризику повинно підтримуватися іншими типами даних, коли це можливо; та

ПРИМІТКА: Інші типи даних можуть включати, але не обмежуватися наступними: реєстри земельних змін, статистичні дані або плани управління земельними/лісовими ресурсами.

- d) Оцінка управління на територіях, де перетворення природних лісів заборонено законом. Це може включати оцінку загальної ефективності роботи адміністрації (національних або субнаціональних органів) щодо забезпечення виконання законів і нормативно-правових актів, які стосуються перетворення та деградації лісів.

ПРИМІТКА: Оцінка деградації запроваджується на основі <FSC-POL-01-007 Політики щодо реагування на перетворення>. "Істотний" рівень ризику може бути досягнутий лише тоді, коли досягнуто граничного рівня ризику за індикатором 57.

- 16.3 Беручи до уваги положення <FSC-POL-01-007 Політикою щодо реагування на перетворення>, для оцінки індикатора 55 слід застосовувати застережний підхід; таким чином, слід зробити висновок про "істотний" рівень ризику, відповідно до пункту 16.4.

16.4 У випадках, коли оцінка ризику проводиться за допомогою основного типу процесу (відповідно до вимог <FSC-PRO-60-006 "Розробка та перегляд FSC вимог до країн">), збалансована за складом робоча група може визначити територію як таку, що має "незначний ризик", за умови, що вона може продемонструвати за допомогою даних, що відповідне перетворення не відбувалося на оцінюваній території з 31 грудня 2020 року.

## 17 Генетично модифіковані організми (ГМО)

17.1 Для оцінювання індикатора 64, наведеного в Таблиці 3 (нижче), слід дотримуватися вимог, викладених у цьому розділі.

17.2 При оцінюванні граничних значень "істотного" ризику при використанні ГМО слід враховувати наступні аспекти:

- а) У регіонах, де ГМО дозволені в комерційних плантаціях, необхідно оцінити системи контролю за використанням ГМО<sup>25</sup>. Можливість визначити місцезнаходження плантацій ГМО-дерев за допомогою офіційних документів має важливе значення для визначення ризику та впровадження заходів щодо його зниження; та
- б) У країнах або регіонах з поганим або нечітким регулюванням ГМО, оцінка ризику повинна зосереджуватися на наявності ГМО на плантаціях та/або в лісах.

ПРИМІТКА: Ризик, пов'язаний з ГМО, зазвичай залежить від виду. Прикладами видів, які були використані для виведення ГМО дерев, є американський каштан (*Castanea dentata*), в'яз (*Elmerrillia sp.*), евкаліпт (*Eucalyptus sp.*), пінелія (*Pinelia sp.*), тополя (*Populus sp.*), береза повисла (*Betula pendula*), ялина (*Picea sp.*) та волоський горіх (*Juglans sp.*).

<sup>25</sup> Генетично модифікований організм (ГМО) - це організм, в якому генетичний матеріал був змінений у спосіб, що не відбувається природним шляхом при схрещуванні та/або природній рекомбінації.

## ЧАСТИНА VII: ІНДИКАТОРИ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ

При оцінюванні кожного індикатора слід використовувати граничні значення ризику, наведені в Таблиці 3 нижче, як наростаючий підсумок "та/або". Якщо одне з граничних значень досягнуто, це означає, що ризик є "істотним". Для індикаторів 56 та 57 граничні значення ризику, що застосовуються, наведені в таблиці.

Таблиця 3. Індикатори оцінювання ризику.

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
<b>Землекористування та управління земельними ресурсами</b>		
1	<i>Права на володіння землею захищені та зареєстровані відповідно до вимог законодавства.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li><li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li></ol>
2	<i>Права на управління земельними ресурсами наявні та зареєстровані відповідно до вимог законодавства.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li><li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li></ol>
3	<i>Ліцензії на лісові концесії існують, видані та зареєстровані відповідно до вимог законодавства.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li></ol>

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
		3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.
4	<i>Дозволи на лісозаготівлю є в наявності, вони видаються та реєструються відповідно до вимог законодавства.</i>	1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів; 2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами; 3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.
5	<i>Вимоги законодавства щодо планування землекористування та планування ведення господарства дотримуються.</i>	1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів; 2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами; 3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.
<b>Податки та збори</b>		
6	<i>Вимоги законодавства щодо сплати роялті, податків та зборів на землю/територію дотримуються.</i>	1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів; 2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
		3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.
7	<i>Вимоги законодавства щодо сплати податку на додану вартість та/або інших податків з продажу дотримуються.</i>	1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів; 2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами; 3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.
8	<i>Вимоги законодавства щодо сплати корпоративних податків дотримуються, в тому числі податку на прибуток.</i>	1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів; 2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами; 3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.
9	<i>Вимоги законодавства щодо сплати торговельних та/або експортних податків і зборів дотримуються.</i>	1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів; 2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами; 3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
<b>Корупція та/або фальсифікація документів і даних</b>		
10	<i>Дотримуються законодавчі вимоги, пов'язані з корупцією, включаючи хабарництво, шахрайство та конфлікт інтересів.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
11	<i>Всі форми хабарництва та корупції уникаються.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює вимоги за цим індикатором, але оцінка ризику за індикатором 10 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ol>
12	<i>Фальсифікація даних та документів не відбувається.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює вимоги за цим індикатором, але оцінка ризику за індикатором 10 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ol>
<b>Господарська діяльність та охорона навколишнього середовища</b>		
13	<p><i>Законодавчі вимоги до господарської діяльності та пов'язані з ними операційні вимоги виконуються.</i></p> <p>ПРИМІТКА: Операційні вимоги включають, але не обмежуються наступним:</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> </ol>

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
	<p>вибіркові рубки, відновлення лісових насаджень, суцільні рубки, транспортування деревини з лісосіки, сезонні обмеження, створення буферних зон (наприклад, уздовж водотоків, відкритих територій та місць розмноження), залишення дерев на лісосіці, збереження біорізноманіття, екологічні вимоги до лісозаготівельної техніки, створення трелювальних волоків або шляхів вивезення, будівництво доріг, дренажних систем та мостів, планування та моніторинг лісозаготівельних робіт, тощо. Як правило, сюди входять положення про розмір лісосік, мінімальний вік та/або діаметр для призначення рубки, елементи, які мають бути збережені під час рубок, а також інші лісозаготівельні практики.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
14	<p><i>Розвиток та утримання інфраструктури, пов'язаної з господарською діяльністю, відповідає чинним кодексам та законодавчим вимогам щодо захисту цінностей довкілля.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
15	<p><i>Розвиток та обслуговування інфраструктури, пов'язаної з господарською діяльністю, здійснюється таким чином, щоб мінімізувати негативний вплив на цінності довкілля.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює вимоги за цим індикатором, але оцінка ризику за індикатором 14 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ol>



16	<i>Дотримуються вимоги законодавства щодо збереження біорізноманіття, природоохоронних об'єктів, захисту ендемічних, рідкісних, зникаючих видів та їхніх оселищ.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li><li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li></ol>
17	<i>Дотримуються законодавчі вимоги щодо заготівлі, збору та торгівлі видами CITES.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li><li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li></ol>
18	<i>Обсяги та вплив відходів від господарської діяльності відповідають вимогам законодавства, а також контролюються та мінімізуються.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li><li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами;</li><li>4. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li><li>5. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li></ol>



19	<i>Забруднення в результаті господарської діяльності відповідає вимогам законодавства, контролюється та мінімізується.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li><li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами;</li><li>4. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li><li>5. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li></ol>
20	<i>Водні ресурси охороняються та використовуються відповідально, відповідно до вимог законодавства та з метою забезпечення довгострокової життєздатності.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li><li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li><li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами;</li><li>4. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li><li>5. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li></ol>
21	<i>Негативний вплив на ґрунти від господарської діяльності мінімізовано та відповідає вимогам законодавства.</i>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li></ol>

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
		<ul style="list-style-type: none"> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами;</li> <li>4. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>5. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ul>

### Охорона праці та техніка безпеки

22	<i>Дотримуються законодавчі вимоги щодо охорони праці та техніки безпеки.</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ul>
23	<i>Приміщення та діяльність є безпечними та підтримують здоров'я працівників, а працівники мають доступ до відповідних засобів індивідуального захисту та користуються ними відповідно до виконуваної діяльності.</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної сфери охоплює вимоги за цим індикатором, і країна ратифікувала Конвенцію про безпеку та гігієну праці (C155)<sup>26</sup> та Конвенцію про сприяння безпеці та гігієні праці (C187)<sup>27</sup>, але оцінка ризику за індикатором 22 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором;</li> <li>4. Несмертельний виробничий травматизм на досліджуваній території становить понад 591,5 на 100 000 працівників, а виробничий травматизм зі</li> </ul>

<sup>26</sup> Конвенція МОП № 155: Конвенція "Про безпеку та гігієну праці"

<sup>27</sup> Конвенція МОП № 187: Конвенція "Про основи сприяння безпеці та гігієні праці"

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
---	-----------	------------------------------------

смертельними наслідками - понад 2,45 на 100 000 працівників.

- |    |   |  |
|----|---|--|
| 24 | <p><i>Використання, застосування, зберігання та утилізація хімічних речовин в господарській діяльності спрямовані на захист навколишнього середовища, здоров'я та безпеки людей і відповідають вимогам законодавства.</i></p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами;</li> <li>4. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>5. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ol> |
|----|---|--|

### Права людини та трудові права

- |    |   |  |
|----|---|--|
| 25 | <p><i>Дотримуються права людини, захищені міжнародним правом та закріплені в національному законодавстві.</i></p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol> |
| 26 | <p><i>Заготівля продукції або торгівля нею не сприяє</i></p>  | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Територія є джерелом конфліктної деревини,<sup>28</sup></li> </ol>   |

<sup>28</sup> Зв'язок між лісоексплуатацією та конфліктом, по суті, буває двох основних типів:

По-перше, доходи від торгівлі деревиною можуть бути спрямовані на діяльність, що сприяє продовженню конфлікту, наприклад, на закупівлю зброї. Таким чином, "конфліктна деревина" визначається як "дереви́на, яка була продана на певному етапі ланцюга постачання озброєними групами, чи то повстанськими угрупованнями, чи регулярними військами, або цивільною адміністрацією, залученою до збройного конфлікту, чи її представниками, з метою пролонгування конфлікту або використання конфліктних ситуацій для отримання особистої вигоди". Лісоматеріали з зони конфлікту не обов'язково є незаконними" (Global Witness 2002, цит. за Le Billon 2003).

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
	<i>порушенню міжнародних прав людини і не пов'язана зі збройними конфліктами.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>2. На цю територію поширюється заборона ООН на експорт деревини з міркувань безпеки;</li> <li>3. На цю територію поширюється будь-яка інша міжнародна заборона на експорт деревини;</li> <li>4. Оператори в регіоні беруть участь у постачанні або торгівлі конфліктною деревиною (ідентифіковані суб'єкти повинні бути вказані, коли це можливо, зберігаючи при цьому відповідність законодавству);</li> <li>5. Фізичні або юридичні особи в лісовому секторі стикаються з санкціями ООН;</li> <li>6. На території, що оцінюється, швидко змінюються обставини, які становлять серйозний ризик для цілісності або репутації схеми сертифікації FSC.</li> </ol>
27	<i>Дотримуються вимоги законодавства щодо дитячої праці та працевлаштування молодих працівників.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
28	<i>Дитяча праця відсутня, а працевлаштування молодих працівників відповідально регулюється, включаючи відповідні права, як зазначено в Основоположних принципах та правах МОП у сфері праці.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює вимоги за цим індикатором, але оцінка ризику за індикатором 27 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Існують вагомі докази широкомасштабного або систематичного порушення трудових прав щодо дитячої праці, в тому числі зазначених у</li> </ol>

По-друге, експлуатація деревини може сама по собі бути безпосередньою причиною конфлікту (Thomson and Kanaan 2003). Це може бути пов'язано, наприклад, з суперечками щодо права власності на лісові ресурси, розподілу вигод, погіршенням стану навколишнього середовища на місцях або соціальними конфліктами, спричиненими імміграцією працівників лісозаготівельної галузі. У деяких країнах, особливо за відсутності інших джерел доходу, мало хто намагається забезпечити сталий та соціально відповідальний підхід до виробництва деревини (Джерело: UNEP, Africa Environment Outlook: <https://www.unep.org/resources/report/africa-environment-outlook-2-our-environment-our-wealth>). Такі випадки, однак, оцінюються за допомогою інших індикаторів, що охоплюють вимоги, засновані на положеннях МОП; таким чином, вони не входять в сферу застосування індикатора 38.

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
		<p>Основоположних принципах та правах МОП у сфері праці.</p>
29	<p><i>Дотримуються правові вимоги, що стосуються сучасного рабства, включаючи примусову та обов'язкову працю.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
30	<p><i>Сучасне рабство, включаючи примусову та обов'язкову працю, не використовується, не заохочується та не підтримується жодним чином, в тому числі, як зазначено в Основоположних принципах та правах МОП у сфері праці.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює вимоги за цим індикатором, але оцінка ризику за індикатором 29 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Існують вагомі докази широкомасштабного або систематичного порушення трудових прав щодо сучасного рабства, включаючи примусову та обов'язкову працю, в тому числі, як зазначено в Основоположних принципах та правах МОП у сфері праці.</li> </ol>
31	<p><i>Дотримуються вимоги законодавства щодо свободи об'єднання, права на організацію та права на ведення колективних переговорів.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
32	<i>Дотримуються трудові права, пов'язані зі свободою об'єднання, правом на організацію та правом на ведення колективних переговорів, у тому числі, як зазначено в Основоволожних принципах та правах МОП у сфері праці.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює вимоги за цим індикатором, але оцінка ризику за індикатором 31 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Існують вагомі докази широкомасштабного або систематичного порушення свободи об'єднання, права на організацію та права на ведення колективних переговорів, у тому числі, як зазначено в Основоволожних принципах та правах МОП у сфері праці.</li> </ol>
33	<i>Дотримуються законодавчі вимоги, пов'язані з найманням та працевлаштуванням працівників.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
34	<i>Юридичні вимоги, пов'язані з контрактами та дозволами на роботу, а також вимоги щодо сертифікації компетентності та інші вимоги до навчання виконуються.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
35	<i>Дотримуються вимоги законодавства щодо заробітної плати працівників та інших виплат, таких як внески на соціальне</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними</li> </ol>



№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
	<i>страхування та сплата соціальних податків і податку на прибуток, що утримуються роботодавцем від імені працівника.</i>	<p>органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</p> <p>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</p> <p>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</p>
36	<i>Дотримуються вимоги законодавства щодо робочого часу, понаднормової роботи, часу відпочинку та відгулів.</i>	<p>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</p> <p>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</p> <p>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</p>
37	<i>Дотримуються трудові права, пов'язані з наймом та працевлаштуванням, контрактами, навчанням, заробітною платою та іншими виплатами, робочим часом, надурочними роботами, часом відпочинку та відгулами, в тому числі, як зазначено в Основоположних принципах та правах МОП у сфері праці.</i>	<p>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює всі Основоположні принципи та права МОП у сфері праці, але оцінка ризику за індикаторами 33, 34, 35 та 36 підтверджує визначення "істотного ризику";</p> <p>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</p> <p>3. Існують вагомі докази широкомасштабного або систематичного порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</p>
38	<i>Дотримуються законодавчі вимоги, пов'язані з дискримінацією працівників.</i>	<p>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</p> <p>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</p> <p>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</p>

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
39	<p><i>Не допускається дискримінація працівників у процесах, пов'язаних з наймом, оплатою праці та доступом до навчання, просуванням по службі, звільненням або виходом на пенсію, включаючи пов'язані з цим права, як зазначено в Основоположних принципах та правах МОП у сфері праці.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює всі Основоположні принципи та права МОП у сфері праці, але оцінка ризику за індикатором 38 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Існують вагомі докази широкомасштабного або систематичного порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ol>
40	<p><i>Дотримуються законодавчі вимоги щодо гендерної рівності на робочому місці.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
41	<p><i>Гендерна рівність захищається відповідно до найкращих практик, включаючи забезпечення наявності можливостей працевлаштування, рівної винагороди за працю рівної цінності, достатньої відпустки по догляду за дитиною для матері та батька, а також інших пов'язаних з цим прав, як зазначено в Основоположних принципах та правах МОП у сфері праці.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює всі Основоположні принципи та права МОП у сфері праці, але оцінка ризику за індикатором 40 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Існують вагомі докази широкомасштабного або систематичного порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ol>

## Права третіх осіб



№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
42	<i>Дотримуються законодавчі вимоги щодо прав тубільних народів.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
43	<i>Права тубільних народів, включаючи землеволодіння та управління землею, поважаються і підтримуються відповідно до принципів вільної, попередньої та усвідомленої згоди (FPIC).</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Присутність тубільних народів на території, що оцінюється, підтверджена або ймовірна. Чинне законодавство для території, що оцінюється, охоплює положення МОП, що регулюють ідентифікацію та права тубільних народів,<sup>29</sup> , але оцінка ризику для індикатора 42 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Присутність тубільних народів на території, що оцінюється, підтверджена або ймовірна. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює Декларацію Організації Об'єднаних Націй про права тубільних народів<sup>30</sup> (UNDRIP), але оцінка ризику для індикатора 42 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>3. Присутність тубільних народів на території підтверджена або ймовірна. Чинне законодавство для оцінюваної території суперечить вимогам індикатора(ів);</li> <li>4. Існують вагомі докази широкомасштабного та систематичного порушення прав тубільних народів;</li> <li>5. Тубільні народи не знають про свої права;</li> <li>6. Існують свідчення про конфлікт(-и) значних масштабів<sup>31</sup> , що стосуються прав тубільних</li> </ol>

<sup>29</sup> Конвенція Міжнародної організації праці № 169

<sup>30</sup> Декларація ООН про права корінних народів | UNDRIP

<sup>31</sup> Для потреб індикатора 43, конфлікт значного масштабу - це конфлікт, який стосується одного або більше з наведених нижче аспектів:

- а) Грубе порушення законних або звичаєвих прав тубільних народів;
- б) Значний негативний вплив, який є незворотнім або таким, що не може бути пом'якшено;

народів. Не існує законів і нормативно-правових актів або інших юридично встановлених процесів, які слугують вирішенню конфліктів у відповідній сфері, або такі процеси існують, але не визнаються зацікавленими сторонами як справедливі та рівноправні.

ПРИМІТКА: Процеси вирішення конфліктів, пов'язаних з правами користування, культурними інтересами або традиційною культурною ідентичністю, повинні передбачати засоби правового захисту. Вони також повинні бути вільними від надмірних структурних дисбалансів або несправедливості, повинні бути прийнятними для постраждалих сторін і надавати постраждалим сторонам засоби для вирішення будь-яких конфліктів значного масштабу. Права можуть визначатися міжнародними структурами (наприклад, ООН) та місцевими правовими структурами.

44

*Дотримуються законодавчі вимоги, пов'язані з правами народів, що ведуть традиційний спосіб життя.*

1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;
2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;
3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.

45

*Права народів, що ведуть традиційний спосіб життя, включаючи землеволодіння та управління землею, поважаються і підтримуються відповідно до*

1. Присутність народів, що ведуть традиційний спосіб життя, на території, що оцінюється, підтверджена або ймовірна. Чинне законодавство для території, що оцінюється, охоплює положення МОП, що регулюють ідентифікацію та права народів, що ведуть традиційний спосіб

- c) Значна кількість випадків фізичного насильства щодо тубільних народів;
- d) Значна кількість випадків, пов'язаних зі знищенням майна;
- e) Присутність військових органів;
- f) Систематичні акти залякування тубільних народів.

#### Вказівки:

При виявленні конфліктів значного масштабу необхідно також враховувати можливу паралельну діяльність інших секторів, окрім лісового, яка також може впливати на права тубільних народів, а також те, що вплив цієї діяльності може бути кумулятивним. Такий кумулятивний вплив, у свою чергу, може призвести до "грубого порушення прав тубільних народів" або "незворотних наслідків", але необхідно оцінити ступінь внеску лісгосподарської діяльності в ці наслідки. Суть і масштаби конфліктів визначаються в процесі оцінювання ризику відповідно до національних/регіональних умов. Оцінка ризику повинна містити визначення таких конфліктів.

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
	<p><i>принципів вільної, попередньої та усвідомленої згоди (FPIC).</i></p>	<p>життя,<sup>32</sup> , але оцінка ризику для індикатора 44 підтверджує визначення "істотного ризику";</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Присутність народів, що ведуть традиційний спосіб життя на оцінюваній території підтверджена або ймовірна. Чинне законодавство на оцінюваній території суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Існують вагомі докази широкомасштабного або систематичного порушення прав народів, що ведуть традиційний спосіб життя;</li> <li>4. Народи, що ведуть традиційний спосіб життя, не знають про свої права;</li> <li>5. Існують докази конфлікту (конфліктів) значного масштабу<sup>33</sup> , що стосуються прав народів, що ведуть традиційний спосіб життя. Не існує законів і нормативних актів або інших юридично встановлених процесів, які слугують вирішенню конфліктів на відповідній території, або такі процеси існують, але не визнаються зацікавленими сторонами як справедливі та рівноправні.</li> </ol> <p>ПРИМІТКА: Процеси вирішення конфліктів, пов'язаних з правами користування, культурними інтересами або традиційною культурною ідентичністю, повинні передбачати засоби правового захисту. Вони також повинні бути вільними від надмірних структурних дисбалансів або несправедливості, повинні бути прийнятними для постраждалих сторін і надавати постраждалим сторонам засоби для вирішення будь-яких конфліктів значного масштабу. Права можуть визначатися міжнародними структурами (наприклад, ООН) та місцевими правовими структурами.</p>

<sup>32</sup> Конвенція Міжнародної організації праці № 169

<sup>33</sup> Для цілей індикатора 45, конфлікт значного масштабу - це конфлікт, який включає в себе одне або більше з наведеного нижче:

- a) Грубе порушення законних або звичаєвих прав традиційних народів;
- b) Значний негативний вплив, який є незворотнім або таким, що не може бути пом'якшений;
- c) Значна кількість випадків фізичного насильства щодо традиційних народів;
- d) Значна кількість випадків, пов'язаних зі знищенням майна;
- e) Присутність військових органів;
- f) Систематичні акти залякування традиційних народів.

**Вказівки:**

При виявленні конфліктів значного масштабу необхідно також враховувати можливу паралельну діяльність інших секторів, окрім лісового, яка також може впливати на права корінних народів, а також те, що вплив цієї діяльності може бути кумулятивним. Такий кумулятивний вплив, у свою чергу, може призвести до "грубого порушення прав корінних народів" або "незворотних наслідків", але необхідно оцінити ступінь внеску лісгосподарської діяльності в ці наслідки. Суть і масштаби конфліктів визначаються в процесі оцінки ризику відповідно до національних/регіональних умов. Оцінка ризику повинна містити визначення таких конфліктів.

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
46	<i>Визначаються та поважаються юридично визнані звичаєві права та права громад.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
47	<i>Права місцевих громад поважаються та підтримуються.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Присутність місцевих громад на території, що оцінюється, підтверджена або ймовірна. Чинне законодавство для території, що оцінюється, охоплює положення МОП, що регулюють ідентифікацію та права місцевих громад, але оцінка ризику для індикатора 46 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Наявність місцевих громад на території, що оцінюється, підтверджена або ймовірна. Чинне законодавство для території, що оцінюється, суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Місцеві громади не знають про свої права;</li> <li>4. Докази свідчать про широкомасштабні та систематичні порушення прав місцевих громад.</li> </ol>
48	<i>Взаємодія з тубільними народами, народами, що ведуть традиційний спосіб життя та місцевими громадами здійснюється з повагою та в культурно прийнятний спосіб.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює вимоги за цим індикатором, але оцінка ризику за індикаторами 42, 44 та 46 підтверджує визначення "істотного ризику";</li> <li>2. Чинне законодавство у сфері, що оцінюється, суперечить вимогам індикатора(-ів);</li> <li>3. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення вимог, що охоплюються цим індикатором.</li> </ol>
<b>Торгівля і транспорт</b>		
49	<i>Дотримуються законодавчі вимоги, пов'язані з торгівлею та транспортуванням продукції.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними</li> </ol>

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
		<p>органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</p> <p>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</p> <p>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</p>
50	<p><i>Дотримуються законодавчі вимоги, пов'язані із застосовними торговельними обмеженнями та санкціями.</i></p>	<p>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</p> <p>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</p> <p>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</p>
51	<p><i>Дотримуються законодавчі вимоги щодо класифікації продукції.</i></p>	<p>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</p> <p>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</p> <p>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</p>
52	<p><i>Дотримуються законодавчі вимоги, пов'язані з експортом та/або імпортом продукції.</i></p>	<p>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</p> <p>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</p>

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
		3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.
53	<i>Дотримуються законодавчі вимоги щодо офшорної торгівлі та трансфертного ціноутворення.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
<b>Належна перевірка/належна обережність</b>		
54	<i>Дотримуються вимоги законодавства щодо належної перевірки або належної обережності.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ідентифіковані закони не послідовно дотримуються всіма суб'єктами, часто ігноруються, не виконуються відповідними органами влади, або ж мають місце будь-які комбінації цих факторів;</li> <li>2. Порушення ідентифікованих законів не відслідковуються ефективно відповідними органами;</li> <li>3. Порушення ідентифікованих законів не супроводжуються превентивними заходами, які вживаються відповідними суб'єктами.</li> </ol>
<b>Перетворення та деградація лісів</b>		
55	<i>З 31 грудня 2020 року не відбувається перетворення природних лісів та переведення плантацій у сільськогосподарські угіддя.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Докази свідчать про те, що відбувається перетворення природних лісів та/або трансформація плантацій у сільськогосподарські угіддя.  ПРИМІТКА 1: Для оцінювання цього граничного рівня ризику та доказу того, що вимоги за цим індикатором виконуються, можуть використовуватися різні методи. Наприклад: дотримання чинного законодавства, просторовий аналіз тощо.</li> </ol>



ПРИМІТКА 2: Застосовується вимога, передбачена в пункті 16.3: Беручи до уваги положення <FSC-POL-01-007 Політика щодо реагування на перетворення>, для оцінки індикатора 55 має бути застосований застережний підхід; таким чином, ризик має бути визначений як "істотний", відповідно до п. 16.4.

56

З 31 грудня 2020 року не відбувається переведення природних лісів у інші види землекористування, крім сільського господарства.

1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює закони, які запобігають переведенню природних лісів у землі іншого призначення, ніж сільське господарство, в обсязі понад 0,02% валових щорічних втрат площі природних лісів, але оцінка ризику за відповідними індикаторами дотримання законодавства підтверджує визначення "істотного ризику"; або
2. Будь-яке з наведених нижче тверджень є істинним:
  - a) Переведення природних лісів у землі, відмінні від сільського господарства, з 31 грудня 2020 року на оцінюваній території становить понад 0,02% валових щорічних втрат площі природних лісів;
  - b) Факти свідчать про те, що деградація природних лісів відбувається на широкомасштабній або систематичній основі.  
ПРИМІТКА: Це може включати значне скорочення заповідних територій на оцінюваній території.
  - c) Існують проекти, які дозволяють перетворювати природні ліси на територіях, що мають екологічну цінність, і є дані, що свідчать про те, що таке перетворення відбувається.

57

З 31 грудня 2020 року деградація природних лісів не відбувається.

ПРИМІТКА: Визначення терміну "природний ліс" базується на визначенні FSC, але підхід до оцінки цього індикатора базується на вимогах EUDR щодо "деградації лісів". Для отримання додаткової інформації, будь ласка, дивіться розділ "Терміни та визначення".

1. Чинне законодавство для оцінюваної території охоплює закони, які запобігають загальній природній деградації лісів до 0,02% від загальної площі природних лісів, але оцінка ризику за відповідними індикаторами дотримання законодавства підтверджує визначення "істотного ризику"; або
2. Будь-яке з наведених нижче тверджень є правдою:
  - a) Деградація з 31 грудня 2020 року на оцінюваній території становить понад 0,02% від загальної площі природних лісів у середньому за рік;



№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
b) Докази вказують на те, що деградація лісів відбувається на широкомасштабній або систематичній основі.		
<b>Висока природоохоронна цінність (HCV)</b>		
58	<i>Концентрації біологічного різноманіття, включаючи ендемічні види, а також рідкісні та зникаючі види, що мають важливе значення на глобальному, регіональному або національному рівнях, визначені та охороняються, підтримуються або розширюються (ОЦЗ 1).</i>	1. ОЦЗ 1 виявлено, або їх поява ймовірна на оцінюваній території, і вони знаходяться під загрозою внаслідок господарської діяльності.
59	<i>Виявлено та охороняються, підтримуються або розширюються незаймані лісові ландшафти та великі екосистеми ландшафтного рівня і екосистемні мозаїки, що мають важливе значення на глобальному, регіональному або національному рівнях і містять життєздатні популяції переважної кількості видів, що зустрічаються в природі, з природними моделями розподілу та чисельності (ОЦЗ 2).</i>	1. ОЦЗ 2 виявлено, або їх поява ймовірна на оцінюваній території, і вони знаходяться під загрозою внаслідок господарської діяльності.
60	<i>Виявляються та захищаються, зберігаються або розширюються рідкісні та зникаючі екосистеми, оселища або рефугії (ОЦЗ 3).</i>	1. ОЦЗ 3 виявлено, або їх поява ймовірна на оцінюваній території, і вони знаходяться під загрозою внаслідок господарської діяльності.
61	<i>Визначаються та захищаються основні послуги екосистем в критичних ситуаціях, включаючи захист водозбірних басейнів та контроль ерозії вразливих ґрунтів і схилів (ОЦЗ 4).</i>	1. ОЦЗ 4 виявлено, або їх поява ймовірна на оцінюваній території, і вони знаходяться під загрозою внаслідок господарської діяльності.

№	Індикатор	Граничні значення істотного ризику
62	<i>Визначаються та захищаються об'єкти та ресурси, що мають фундаментальне значення для задоволення основних потреб місцевих громад або тубільних народів (ОЦЗ 5).</i>	1. ОЦЗ 5 виявлено, або їх поява ймовірна на оцінюваній території, і вони знаходяться під загрозою внаслідок господарської діяльності.
63	<i>Визначаються та охороняються об'єкти, ресурси, оселища та ландшафти, що мають світове або національне культурне, археологічне чи історичне значення, та/або критично важливе культурне, екологічне, економічне чи релігійне/сакральне значення для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів (ОЦЗ 6).</i>	1. ОЦЗ 6 виявлено, або їх поява ймовірна на оцінюваній території, і вони знаходяться під загрозою внаслідок господарської діяльності.

#### Генетично модифіковані організми (ГМО)

64	<i>Комерційного використання ГМО не відбувається.</i>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Використання ГМО є законним, відповідно до чинного законодавства на території, що оцінюється;</li> <li>2. Використання ГМО є незаконним згідно з чинним законодавством на території, що оцінюється, але будь-яке з наведених нижче тверджень є вірним: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Доказів виконання заборони не існує.</li> <li>b) Докази свідчать про систематичне порушення заборони.</li> <li>c) Коли закони порушуються, відповідні органи не реагують на них ефективно.</li> <li>d) Коли закони порушуються, виявлені першопричини не усуваються шляхом впровадження превентивних заходів відповідними суб'єктами.</li> </ol> </li> <li>3. Існують докази комерційного використання видів ГМО.</li> </ol>
----	---	---

## ДОДАТОК 1: ГРУПИ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН, З ЯКИМИ НЕОБХІДНО ПРОВЕСТИ КОНСУЛЬТАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ

Зацікавлені сторони, що представляють інтереси, перелічені нижче, повинні бути ідентифіковані та повідомлені в процесі розробки оцінки ризику. Кожна зазначена група може бути представлена необмеженою кількістю представників. Цей перелік не є вичерпним, і будь-які інші групи зацікавлених сторін, що мають стосунок до оцінки ризику в національних/регіональних умовах, повинні бути ідентифіковані та повідомлені (див. пункт 5.3 розділу "Вимоги до процесу розробки та перегляду оцінок ризику").

### 1. Економічні інтереси

- a) Власники та/або господарючі суб'єкти великих, середніх і малих лісів; лісів з високою, середньою та низькою інтенсивністю господарювання;
- b) Власники прав на володіння та користування, включаючи землевласників;
- c) Лісові підрядники (включаючи лісозаготівельників);
- d) Представники працівників лісового господарства та лісової промисловості;
- e) Утримувачі сертифікатів, що мають стосунок до організацій, що беруть участь в Risk Information Alliance.

### 2. Соціальні інтереси

- a) НУО, які займаються або цікавляться соціальними аспектами ведення лісового господарства та іншими пов'язаними з ним операціями;
- b) Працівники лісового господарства;
- c) Міжнародні, національні та місцеві профспілки;
- d) Представники місцевих громад, які беруть участь або зацікавлені у веденні лісового господарства, в тому числі тих, що мають стосунок до ОЦЗ 5 та 6;
- e) Представники тубільних народів та/або народів, що ведуть традиційний спосіб життя (якщо присутні та/або мають права), у тому числі ті, що мають стосунок до ОЦЗ 5 та 6;
- f) Представники рекреаційних інтересів;
- g) Організації, що працюють над гендерними питаннями.

### 3. Екологічні інтереси

НУО, які займаються або цікавляться екологічними аспектами ведення лісового господарства. Консультації мають бути спрямовані на наступні сфери інтересів та експертизи:

- a) Біологічне різноманіття;
- b) Вода і ґрунт;
- c) Особливі для збереження цінності, пов'язані з навколишнім середовищем;
- d) Місцеві громади, тубільні народи та представники народів, що ведуть традиційний спосіб життя.

### 4. FSC-акредитовані органи сертифікації, що діють в країні;

### 5. Робочі групи FSC та/або групи з розробки стандартів;

### 6. Національні та міжнародні члени FSC;

7. Проекти місцевого розвитку;
8. Урядові та правоохоронні органи;
9. Експерти, як зазначено в пункті 2.6 розділу "Вимоги до процесу розробки та перегляду оцінок ризику";
10. Науково-дослідні установи та університети;
11. Національні та регіональні представництва організацій-учасниць Risk Information Alliance.

## ДОДАТОК 2: ПРИКЛАДИ ОЦІНКИ РИЗИКУ З УРАХУВАННЯМ ГЕОПОЛІТИЧНОГО МАСШТАБУ ТА ТИПІВ ДЖЕРЕЛ

### ПРИКЛАД 1:

#### Довідкова інформація:

Країна поділена на 4 провінції, кожна з яких має своє законодавство. Було визначено чинне законодавство для кожної провінції. Оцінка виконання законів показує, що закони дотримуються в провінціях I, II і IV однак у провінції III, яка має високу щільність населення, є дані, що вказують на значні проблеми, пов'язані з крадіжками деревини.

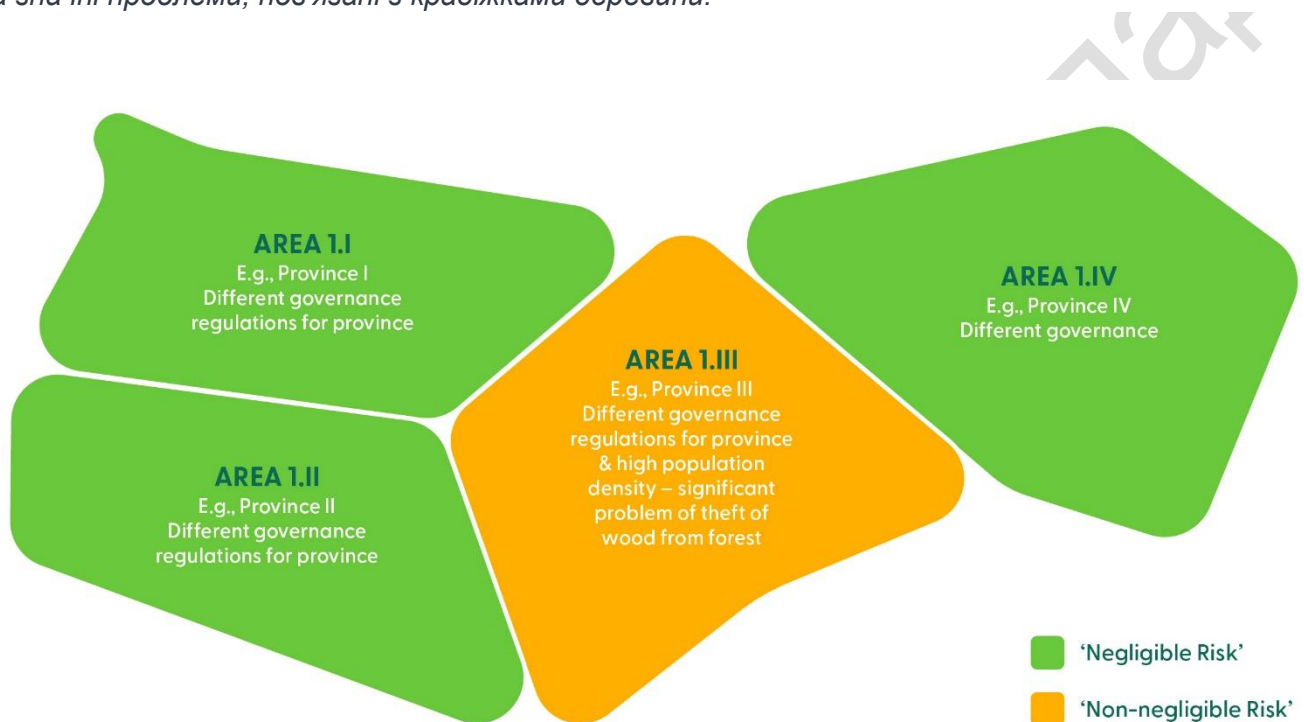


Рисунок 2. Визначення ризику з урахуванням геополітичного масштабу.

#### Зниження ризику:

##### Зона 1.III

- Приклади заходів зниження ризику для "істотного ризику":
- Закупівля деревини у законно створених лісогосподарських підприємств.

#### Приклади верифікаторів:

- Документація постачальника підтверджує законні права на заготівлю в лісі походження.<sup>34</sup>
- Виключення постачальників, які не надають доказів законних прав на здійснення заготівлі.

<sup>34</sup> Ліс походження належить до одиниці господарювання або одиниці постачання, залежно від контексту, в якому цей термін використовується.

## ПРИКЛАД 2:

### Довідкова інформація:

Цей приклад базується на країні, про яку йшлося у Прикладі 1 вище. Дослідження та аналіз даних показують, що соціальні питання вирішуються по-різному в різних провінціях, тому масштаб був визначений на основі адміністративного поділу.

У межах Провінції I немає підтвердженої або ймовірної присутності тубільних народів та/або народів, що ведуть традиційний спосіб життя. Ця територія була оцінена як "незначний ризик". У провінціях II і III підтверджена присутність тубільних народів, включаючи кочові племена, які регулярно мігрують між двома провінціями. Перехресна перевірка з оцінкою ризику, проведеною в Прикладі 1, підтверджує, що права тубільних народів встановлені і забезпечуються. Немає даних, які б вказували на конфлікти в обох провінціях; таким чином, вони також були оцінені як "незначний ризик". Зверніть увагу, що проблема з крадіжками, виявлена в Провінції III у Прикладі 1, не пов'язана безпосередньо з соціальними правами для потреб цього прикладу.

На території IV провінції підтверджено присутність тубільних народів. Чинне законодавство не охоплює права тубільних народів, і немає інших нормативно-правових актів, які б захищали права тубільних народів. Зниження цього ризику вимагатиме реалізації принципу вільної, попередньої та усвідомленої згоди, доказом чого є укладення угод з відповідними представниками тубільних народів. На цій території ліси перебувають в управлінні приватних власників та органів державної влади. Для державних лісів були підписані спеціальні угоди між лісокористувачами та представниками тубільних народів, що забезпечують реалізацію принципу вільної, попередньої та усвідомленої згоди. Існують докази того, що ці угоди дотримуються. Для приватних лісів таких угод не підписано. Територія оцінюється як "незначний ризик" для державних лісів і як "істотний ризик" для інших лісів.



Рисунок 3. Визначення ризику за геополітичним масштабом та типами джерел.

## **Зниження ризику:**

### **Зона 2.III**

- *Визначення ризику у провінції IV:*
- *Державні ліси - "незначний ризик"*
- *Інші ліси - "істотний ризик"*

### **Приклади заходів зниження ризику для "істотного ризику":**

- *Документація постачальника, що підтверджує наявність угоди між лісокористувачами/власниками лісів та тубільними народами або народами, що ведуть традиційний спосіб життя на рівні лісу походження<sup>35</sup>, що забезпечує належну реалізацію вільної, попередньої та обґрунтованої згоди.*

---

<sup>35</sup> Ліс походження належить до одиниці господарювання або одиниці постачання, залежно від контексту, в якому цей термін використовується.





**FSC International - Відділ ефективності та стандартів**

Adenauerallee 134

53113 Бонн

Німеччина

**Телефон:** +49 -(0)228 -36766 -0

**Факс:** +49 -(0)228 -36766 -65

**Електронна пошта:** [psu@fsc.org](mailto:psu@fsc.org)